

**Чернігівська обласна універсальна наукова
бібліотека ім. В. Г. Короленка**

**Серія «Письменники –
наші земляки»**

**Микола Михайлович
Ткач**

(біобібліографічний покажчик)

Чернігів – 2013

ББК 91.9:83
Т 48

Микола Михайлович Ткач: біобібліогр. покажч.
/ уклад.: К. А. Герасименко, Н. В. Романчук ; авт.
вступ. ст. Н. Поклад ; ред. І. Я. Каганова ; відп. за вип.
І. М. Аліференко. – Чернігів, 2013. – 70 с. – (Чернігів.
ОУНБ ім. В. Г. Короленка).

Біобібліографічний покажчик «Микола Михайлович
Ткач» має за мету систематизувати друковані джерела,
які всебічно і ґрунтовно розкривають творчість
письменника.

До покажчика увійшли твори і статті за період з
1969 р. по жовтень 2013 р.

Укладачі: К. А. Герасименко, Н. В. Романчук
Редактор І. Я. Каганова
Відп. за вип. І. М. Аліференко
Верстка та дизайн О. П. Попович
Ризограф Чернігівської ОУНБ ім. В. Г. Короленка
Тираж 70 прим.

© Чернігівська ОУНБ
ім. В. Г. Короленка,
2013

Він завжди дивує і радує

Поет Микола Ткач – відомий письменник і етнолог, глибокий дослідник літературних пам'яток княжої доби України. Родове коріння Миколи Ткача заглиблене у ґрунт Чернігово-Сіверщини. Народився він у селі Ленінівка (Сахнівка), що на Менщині. Закінчив Київський інженерно-будівельний інститут, отримавши фах інженера-будівельника. Та за покликом серця став письменником і науковцем. Нині – член Національної спілки письменників України, лауреат літературних премій «Благовіст», імені Михайла Коцюбинського та Міжнародної літературної премії «Сад божественних пісень» імені Григорія Сковороди; кандидат історичних наук, професор, знаний і авторитетний вчений-культуролог. Працює на кафедрі культурології в Київському Національному університеті культури і мистецтв. Він автор ряду поетичних книг: «Риштування» (1975), «Відвідини матері» (1980), «Древо» (1988), «Дзвони скляної гори» (1992), «Золоті орелі» (1997) – ліричний дует з Надією Данилевською, «Не оскверниш, душе моя, у слові» (2002), «У світліні неба» (2004), «Непочата вода» (2008), «Вино з тюльпанів» (2012), «Осел у шкурі лева» (2012), «Сонячний зайчик» (2013), «У володіннях Волоса» (2013), «Земля і люди» (2013); книги оповідань «Калинове намисто» (2013), книги наукових розвідок та публіцистики «Криниця» (2012); посібника з народознавства «Дерево роду» (1995), навчальних посібників «Міфологія» (2008, 2009, 2011), «Дідова полиця» (2013); наукових реконструкцій – книг: «Пахощі Боянових слів» (1996), «Слово о полку Ігоревім» (1998), «Слово о законі і благодаті» (2003), «Слово о полку Ігоревім: реконструкція, переклад, словник-

довідник» (2006; 2008), «Остромирова Євангелія 1056-1057. Графічна реконструкція українською абеткою» (2007); монографій «Володимирові боги» (2002); «Родовід М. М. Поплавського. Від джерел до джерел» (2007, 2009); наукової розвідки «Генеалогія слова» (2004); разом з Надією Данилевською – фольклорно-етнологічних та інших видань: «Вийди, вийди, Іванку» (1993), «Клечальний міст» (1995), «Ішов Миколай» (1996), «Перетик» (2000), «Хліб наш насущний» (2003), «Ой ти, Калито, ой медовая» (2004), «Просили батько, просили мати» (2005); записів українських народних пісень «Ой ти, просо-волоото», (2008), «Чумарочка рябесенька» (2011); авторських пісень: «Пісне моя»(2004), «Неспарована пара»(2005), упорядкована спадщина письменника Данила Мороза; чисельних публікацій та видань з питань мовознавства, ономастики, фольклору, міфології. Йому належить також самотутнє прочитання славетних пам'яток староукраїнської писемності й мови: «Слово о полку Ігоревім» та «Остомирової Євангелії»; у співавторстві зі своєю дружиною – поетесою Надією Данилевською видав низку фольклорно-етнографічних видань.

Це – так сухо, статистично. Але я хочу сказати, що Микола – унікальний чоловік. І не тому, що нині він сивий, що носить трохи інакшу зачіску, як інші... Це дуже скромна й дуже глибока людина, це дуже багата людина. І, знаєте, тепер виробляються такі стереотипи – одні перебувають на хвилі, вони постійно присутні перед екранами, перед мікрофонами... А інші при своїй скромності, при своєму багатстві, при своєму багажі – залишаються мовби осторонь, на околиці. І це не справедливо. Микола – професор. Він зробив наукову

кар'єру. Це побіжно від поезії. Він як науковець дуже цікавий і простий. Хто знайомий з його творчістю, знає його багатющий доробок. Але як поет Микола мене завжди дивує і радує. У нього дуже теплі й зворушливі вірші про матір, про природу й кохання. Кожна його нова книжка чимось незвичайна, якась етапна, зовсім інша. Особливо вирізняються його останні поетичні видання: «Непочата вода», «Вино з тюльпанів», «У володіннях Волоса», «Земля і люди». У цих книжках Микола зашифрував усі свої знання, які він має з етнології. Він дуже глибокий етнолог. Він дуже цікавий оповідач. Мені доводилося з ним виступати в школах. Діти просто роти розкривають від захоплення. Навіть старші діти, навіть деякі цинічні, коли він починає говорити про ті втаємничені глибини наші, знання прашурів, які були й до сьогодні збереглися в культурі, лише ми не завжди їх чуємо. Микола все це вміє оживити, доступно подати. І все це зашифровано в його поезіях. Власне, про ці книжки, можливо, зайве говорити – треба читати. Я отак, якимось тримаючи його книжку, спіткнулася на одному вірші. І кілька разів перечитувала: «Понеділку-перевізнику...». Там же – шифри. Його перекласти на іншу мову неможливо. Далі знову його образ непочатої води, він проходить через багато поезій. Микола варіює його в різних ритмах, різних виявах і моментах. У тому ж таки «Понеділку-перевізнику»: «А на День Велик, / як воскресне світ / у Христовім вияві, / перевозиш ти / всіх пробуджених / із вир-явору потойбічного, / воду ллеш на них, / не питаючи». Або ось інший вірш «Якби я був Байдою Вишневецьким», де Микола як християнин розмірковує, що так, згідно Господніх заповідей, треба й ворога любити. Тільки він не може в душі збагнути,

як побороти любов'ю зло, коли його сила-силенна?! І це тільки вершини айсбергу. А десь там невидима нижня частина. Її ще треба проявити. Я не про те кажу, що це недолік. Це велике якесь благо, це глибокі образи та асоціації, це – великі знання. Тому, знаєте, добре, що Микола останній час запрацював у новій, так би мовити, манері. До того ж він прекрасний лірик. У його книжках я відзначила для себе цілу низку ліричних творів.

Ще що? У поезіях Миколи Ткача дуже багато болю. Справжнього болю. Микола – великий патріот і великий українець. Він знає й відчуває праУкраїну нашу. І, порівнюючи її з сьогоднішнім днем, бачить невідповідність нинішнім нашим мріям, очікуванням, сподіванням. Це все пече його й болить. І цей біль пронизує всі його книжки. У нього також гарна мова, як б сказала – прекрасна, чудова й запахуща мова. Вона, як свіжа, непочата вода. Ось тому, оцінюючи творчість Миколи Ткача, я вважаю, що це явище в сучасній нашій літературі й науці.

*Наталка Поклад, поетеса, публіцист,
член НСПУ, лауреат премій імені Є. Маланюка,
імені М. Коцюбинського, «Благовіст».*

Від упорядників

Біобібліографічний покажчик «Микола Михайлович Ткач» продовжує серію посібників, присвячених письменникам Чернігівщини. У ньому систематизовано джерела, які розкривають життя і творчість письменника.

До посібника увійшли твори, що з'явилися друком окремими книжками, а також твори, опубліковані в періодиці. Покажчик побудовано за такими розділами:

- літературні твори Миколи Ткача;
- публіцистика та літературна критика Миколи Ткача;
- наукові праці, культурологічні дослідження, етнологічні розвідки;
- література про творчість Миколи Ткача.

У покажчику в межах розділів дотримано хронологічний характер розміщення опублікованих праць у прямій послідовності. Деякі з них проанотовані. Бібліографічний опис здійснено відповідно до чинних державних стандартів.

Посібник розрахований на широку читацьку аудиторію – літературознавців, викладачів, студентів вузів, бібліотечних та музейних працівників, всіх, хто не байдужий до українського літературного процесу та вивчення міфології, етнології, історії України і Чернігівщини.

ЛІТЕРАТУРНІ ТВОРИ МИКОЛИ ТКАЧА

Окремі видання творів: поезія та проза

1. РИШТУВАННЯ: поезії. – К.: Молодь, 1975. – 40 с.

Рец.: Реп'ях С. Надійні рихтування / Станіслав Реп'ях // Деснянська правда (Чернігів). – 1975. – 19 жовт.

Сапон В. Світлиця / Володимир Сапон // Комсомольський гарт (Чернігів). – 1975. – 1 листоп. – С. 4.

2. ВІДВІДИНИ матері: поезії. – К.: Радянський письменник, 1980. – 102 с.

Рец.: Олійник О. І Дніпро, і мати / Олександр Олійник // Деснян. правда. – 1980. – 7 груд.

Творчість наших земляків // Колгоспна правда (Мена). – 1982. – 17 лип. – С. 4.

3. ДРЕВО: поезії. – К.: Молодь, 1988. – 120 с.

Рец.: Калібаба Д. Щира лірика / Д. Калібаба // Колгоспна правда. – 1988. – 16 лип. – С. 4.

4. ДЗВОНИ скляної гори: поезії. – К.: Радянський письменник, 1992. – 134 с.

5. ЗОЛОТІ орелі: поезії. – К.: Снива, 1997. – 44 с.

Співавт.: Н. О. Данилевська.

6. НЕ ОСКВЕРНИСЬ, душе моя, у слові: поезії. – К.: Український Центр духовної культури (УЦДК), 2002. – 87 с.

Рец.: Андрусак І. У слові душа осквернитись не може / Іван Андрусак // Книжник Review (Київ) – 2002. – № 20 (листоп.). – С. 13.

7. СМАК хліба: штрихи до портрету Генерального директора «Київхліб» П. М. Пархоменка. – К.: УЦДК, 2002. – 24 с.

8. УСПАДКОВАНА спрага: штрихи до портрету директора «Українського Центру духовної культури» Д. М. Єсипенка. – К.: УЦДК, 2003. – 12 с.

9. ПІСНЕ моя: авторські пісні. – К.: Слива, 2004. – 52 с.

Співавт.: Н. О. Данилевська.

10. У СВІТЛИНІ неба: поезії. – К.: УЦДК, 2004. – 118 с.

Рец.: Литвин М. Синівська сповідь / Марія Литвин // Шлях перемоги (Київ). – 2005. – 8 черв. – С. 11; Літературний Чернігів (Чернігів). – 2005. – № 3. – С. 161.

11. ХЛІБ наш насущний: настінний календар на 2005 рік. – К.: УЦДК, 2004. – 12 с.

Співавт. : Н. О. Данилевська.

12. НЕПОЧАТА вода. – К.: Євшан-зілля, 2008. – 272 с.

13. ВИНО з тюльпанів. – К.: Ярославів Вал, 2012. – 208 с.

Рец.: Сапон В. «Се такі легкі, ніжні вірші...» / Володимир Сапон // Деснян. правда. – 2013. – 31 січ. – С.7.

Чепурний В. Інтимне «Вино з тюльпанів» / Василь Чепурний // Сіверщина (Чернігів). – 2013. – 2 лют.

Дзюба С. «Ніхто за нас в цім світі не відлюбить...» / Сергій Дзюба // Деснян. правда. – 2013. – 7 лют. – С.7.; Українська літературна газета (Київ) – 2013. – 17 трав. – С. 19.

Сапон В. Микола Ткач і вино із тюльпанів [Електронний ресурс] / Володимир Сапон // Хвиля Десни: погляд з Чернігова. – 2013. – 27 трав. – Режим доступу: <http://www.hvilya.com/> – Заголовок з екрану.

14. КАЛИНОВЕ намисто: оповідання. – К.: НАКККіМ, 2012. – 68 с.

15. ОСЕЛ у шкірі лева: байки. – К.: НАКККіМ, 2012. – 12 с.

16. СОНЯЧНИЙ зайчик: вірші для дітей. – К.: НАКККіМ, 2012. – 12 с.

17. У ВОЛОДІННЯХ Волоса: поезії. – К.: Укр. письменник, 2013. – 258 с.

17 а. ЗЕМЛЯ і люди: поезії. – К.: Укр. письменник, 2013. – 188 с.

Публікації в збірниках та періодиці: поезія та проза

1969

18. НА ГАНОК мати: поезія // Ранок (Київ). – 1969. – № 7. – С. 3.

1971

19. ВІТРИЛА піднято: поезії // Дніпро (Київ). – 1971. – № 5. – С. 22.

1972

20. РАНКОВИЙ сонет: поезія // Літературна Україна (Київ). – 1972. – 2 трав. – С. 2.

21. ПОЛЕ: поезія // Літ. Україна. – 1972. – 12 верес. – С. 2.

1973

22. ПОЕЗІЇ // Вітрила 1972-1973: альманах. – К., 1973. – С. 163 – 165.

23. ЛИСТИ з будмайданчика: поезії // Дніпро. – 1973. – № 9. – С. 10.

1974

24. ВІКНА Чернігова: поезія // Літ. Україна. – 1974. – 5 берез. – С. 1.

25. ЗАПИСКИ будівничого: поезії // Вітчизна (Київ). – 1974. – № 4. – С. 16.

1975

26. ПОЕЗІЇ // Літ. Україна. – 1975. – 13 черв. – С. 3.

27. МОЯ світлиця: вірш // Будівельник (Чернігів). – 1975. – 30 лип. – С. 2.

1976

28. СВІТЛИЦЯ: поезії // Труд переростає у красу: поезії – К., 1976. – С. 133.

29. РАНОК. Синичка. Зима: поезії // Вісті з України (Київ). – 1976. – 1 січ. – С. 8.

30. КОЛИСАНКА: поезія // Вісті з України. – 1976. – 13 трав. – С. 8.

1977

31. ПОЕЗІЇ // Зорі назустріч: зб. творів молодих поетів України – К., 1977. – С. 64.

32. ПОЕЗІЇ // Поезія 1977: збірник – К., 1977. – Випуск 3 (39). – С. 43 – 44.

33. ДО СОНЦЯ хліб: поезії // Вітчизна. – 1977. – № 2. – С. 14.

34. ПОЕЗІЇ // Дніпро. – 1977. – № 7. – С. 8.

35. БУДУЄТЬСЯ школа: поезія // Літ. Україна. – 1977. – 9 серп. – С. 3.

1978

36. КУ-КУ: поезія // Малятко (Київ). – 1978. – № 5. – С. 14. (Обкл.)
37. ПОЕЗІЇ // Дніпро. – 1978. – № 10. – С. 18.
38. МОЄ СЕЛО: поезія // Деснян. правда. – 1978. – 4 жовт. – С. 3.

1979

39. ПОЕЗІЇ // Дніпро. – 1979. – № 11. – С. 10.

1980

40. ЦВІТ долі: поезії // Вітчизна. – 1980. – № 3. – С. 13.

1982

41. СВІТАНОК: поезія // Колгоспна правда (Мена). – 1982. – 28 серп. – С. 4.

1983

42. ПОЕЗІЇ // Ранок. – 1983. – № 4. – С. 9.
43. ЦВІТ-ПОЛИН: пісня / муз. Володимира Шумейка // Музика (Київ). – 1983. – № 5. – С. 16 – 17.
44. Я ЗНОВУ вдома: поезія // Колгоспна правда. – 1983. – 27 серп. – С. 4.
45. ПОЕЗІЇ // Дніпро. – 1983. – № 8. – С. 8.
46. СУМ КАЛИНИ: поезія // Колгоспна правда. – 1983. – 15 верес. – С. 4.
47. БАТЬКО: поезія // Колгоспна правда. – 1983. – 7 листоп. – С. 4.
48. ДОДОМУ: поезія // Колгоспна правда. – 1983. – 12 листоп. – С. 4.

49. У РІДНІМ краї: поезія // Колгоспна правда. – 1983. – 19 листоп. – С. 4.

50. Я З-ПОНАД Снові: поезія // Колгоспна правда. – 1983. – 17 груд. – С. 4.

1984

51. РІДНЕ: поезія // Колгоспна правда. – 1984. – 1 січ. – С. 4.

52. У СЕЛІ: поезія // Колгоспна правда. – 1984. – 1 трав. – С. 4.

53. ОБІДНЯ перерва: поезія // Колгоспна правда. – 1984. – 4 серп. – С. 4.

1985

54. ПОЛЕ: поезія // Колгоспна правда. – 1985. – 13 черв. – С. 4.

55. А СЮДИ повертатися будеш: поезія // Колгоспна правда. – 1985. – 15 черв. – С. 4.

56. ДИТИНСТВО: поезія // Колгоспна правда. – 1985. – 29 черв. – С. 4.

57. РАНОК. Сонце: поезія // Колгоспна правда. – 1985. – 31 серп. – С. 4.

58. ЗДОБУДУ слово: поезія // Колгоспна правда. – 1985. – 7 жовт. – С. 4.

59. ПІЗНЯ осінь: поезія // Колгоспна правда. – 1985. – 7 листоп. – С. 4.

1986

60. 8 БЕРЕЗНЯ: поезія // Колгоспна правда. – 1986. – 8 берез. – С. 4.

61. ЯБЛУНЯ у цвіті: поезія // Колгоспна правда. – 1986. – 1 трав. – С. 4.

62. ВИЗВОЛЕННЯ: поезія // Колгоспна правда. – 1986. – 9 трав. – С. 4.

63. БАЖАННЯ: поезія // Колгоспна правда. – 1986. – 25 лип. – С. 4.

1987

64. РАНОК. Як цвіт у сонці: поезія // Колгоспна правда. – 1987. – 1 лип. – С. 4.

65. ДОРОГА до села: поезія // Колгоспна правда. – 1987. – 20 жовт. – С. 3.

1988

66. ПАМ'ЯТЬ: поезія // Колгоспна правда. – 1988. – 18 черв. – С. 3.

67. ПОЕЗІЯ // Колгоспна правда. – 1988. – 9 лип. – С. 4.

1989

68. ЗЕЛЕНА кров землі: поезії // Київ (Київ) – 1989. – № 11. – С. 11.

1993

69. ЗНОВ серце запрагло: поезія // Землі і людства полум'яний син: зб. поезій. – К., 1993. – С. 54.

70. У КВИТАХ, у травах: поезія // Народний календар [відривний]. – К., 1993. – С. (15 берез.)

71. А ОЧІ сміялись: поезія // Літ. Україна. – 1993. – 25 берез. – С. 4.

1995

72. СЛОВА, слова: поезія // Уроки з народознавства / упоряд.: М. К. Дмитренко, Г. К. Дмитренко. – К., 1995. – С. 30.

1997

73. ПОЕЗІЇ // Літ. Чернігів. – 1997. – № 10. – С. 31.

1998

74. ЗОЛОТІ орелі: поезія // Літературний Львів (Львів). – 1998. – Ч. 69. – С. 7.

75. [ПОЕЗІЇ]: антологія інтимної лірики // Чернігівські відомості (Чернігів). – 1998. – 5 черв. – С. 8.

2001

76. ПАМ'ЯТІ Григора Тютюнника: поезія // Нескінченний діалог: поетичні присвяти Григору Тютюннику / упоряд. О. І. Неживий. – Луганськ, 2001. – С. 32.

77. ТВОЄ личенько явлене у сні: пісня / муз. Віктора Лузана // Перлини української поезії в мелодіях Віктора Лузана «Любіть Україну». – К., 2001. – С. 44.

2002

78. ПОЕЗІЯ // Літ. Україна. – 2002. – 31 січ. – С. 5.

79. КАЛИНОВЕ намисто: оповідання // Літ. Чернігів. – 2002. – № 1. – С. 36 – 42.

2003

80. ГОМОНІЛА сопілка: оповідання // Літ. Чернігів. – 2003. – № 2. – С. 12.

2004

81. ШОВ Миколай: пісня; Гуси: вірш // Чепурко Б. Хрещатий барвінок: читанка / Богдан Чепурко. – Львів, 2004. – С. 146; 266.

82. КРИЧАЛКА. Був степ: поезії // Чернігівщина краєзнавча: календар-2005 / т-во «Чернігівське земляцтво». – К., 2004. – С. 367, 667.

83. РОЗБИТО сонця люстро: поезії // Літ. Україна. – 2004. – 22 квіт. – С. 5.

84. СЛОВА, слова: поезія // Програма з українознавства для 1-12 кл. загальноосвітньої середньої школи / керівн. колективу розробників акад. АВШУ П. П. Кононенко. – К., 2004. – С. 157.

85. ТРОЯНДА на снігу: оповідання // Літ. Чернігів. – 2004. – № 4. – С. 33.

2005

86. ПЕРЕМОГА. Світ виходить з яйця: поезії // Нас не подолати / ідея та упоряд. М. А. Ляшенко; гол. ред. В. Михайлишин; [перед. сл. В. Ющенко]. – К., 2005. – С. 86, 89.

87. ЩО ПО морю, морю та по синьому: пісня // Колядки та щедрівки / упоряд.: Л. Ященко, К. Міщенко. – К., 2005. – С. 95.

Співавт. Н. О. Данилевська.

88. ГЕНЕАЛОГІЯ слова та глибини українського фольклору // Київська старовина (Київ). – 2005. – № 1. – С. 109 – 120. – Бібліогр.: с. 120.

89. СПАДЩИНА: оповідання // Літ. Чернігів. – 2005. – № 2. – С. 21.

90. З КНИГИ «Відвідини матері»: добірка віршів // Сіврщина. – 2005. – 10 черв. – С. 10.

91. ДЕНЬ любові починається з Сонця: поезії // Літ. Чернігів. – 2005. – № 4. – С. 72 – 79.

92. ДОЛИНУВ голос матері: поезія // Слово Просвіти (Київ). – 2005. – № 44 (листоп.) – С. 11.

2006

93. НЕПОЧАТА вода: поезії // Літ. Чернігів. – 2006. – № 4. – С. 72 – 82.

94. І. М. КОРБАЧУ на його 80-ти річчя: поезія // Отчий поріг. – 2006. – № 10. – С. 5.

95. БУТТЯ почалося з любові: поезії // Київ. – 2006. – № 6. – С. 96 – 103.

2007

96. ПОЕЗІЇ // Междуречье: лит.-худож. альманах рос., укр. и белорус. авт. / ред. А. Мироненко. – Курск, 2007. – С. 150 – 151.

97. НАМАЛЮЙ великодню гойдалку: поезії // Літ. Україна. – 2007 – 15 берез. – С. 5.

98. ВІДЧУТТЯ свята: оповідання // Літ. Чернігів. – 2007. – № 4. – С. 10 – 17.

2008

99. ДЕНЬ такий білий: поезія // Літ. Україна. – 2008 – 31 лип. – С. 3.

100. ХОЛОДНИЙ Яр: поезії // Ятрань (Київ). – 2008. – № 8. – С. 34 – 38.

101. ЗЕМЛЯКОВІ: поезія // Отчий поріг. – 2008. – № 10. – С. 8.

2009

102. ПОЕЗІЇ // Великдень в українській поезії. Антологія / упоряд. Н. О. Данилевська. – Ніжин, 2009. – С. 98 – 104.

103. ТРАВНЕВІ етюди: поезія // Сільський вісник (Харків). – 2009 – № 1. – С. 1.

104. ПОЕЗІЇ // Літ. Чернігів. – 2009. – № 4. – С. 22 – 26.

105. СОСНОВИЙ пах пречистий: пісня / муз. Андрія Ткача // Літ. Чернігів. – 2009. – № 3. – С. 199.

2010

106. ПОЕЗІЇ // Різдво в українській поезії. Антологія: християнські вірші. – Ніжин, 2010. – С. 291 – 294.

107. РОСА не падає на зів'ялі трави: поезії // Літ. Чернігів. – 2010. – № 4. – С. 3 – 8.

2011

108. РОЗДУМИ над збіркою творів: поезія // Наш Тичина: вірші, роздуми про творчість поета / упоряд. Станіслав Реп'ях. – Чернігів, 2011. – С. 92.

109. Я НАРОДИВСЬ, коли тебе, Україно: поезія // Літ. Чернігів. – 2011. – № 2. – С. 16.

110. МЕДИТАЦІЯ на ранковому обрії: поезії // Укр. літ. газета. – 2011. – 11 берез. – С. 11.

111. НАШ Тичина: поезія // Наше слово (Київ). – 2011. – 20 серп. – С. 16.

2012

112. ЗЕМЛЯ і люди Миколи Ткача: поезії // Отчий поріг. – 2012. – № 1(січ.). – С. 16.

113. Я ЛІПЛЮ твою подобу: поезії [із кн. «Вино з тюльпанів»] // Літ. Чернігів. – 2012. – № 1. – С. 3 – 17.

114. ІЗ КНИГИ «У володіннях Волоса»: поезія // Літ. Чернігів. – 2012. – № 3. – С. 83 – 90.

115. КАЛИНОВЕ намисто: оповідання // Укр. літ. газ. – 2012. – № 18 (верес.). – С. 12 – 13.

116. ТИ ТАКА пречиста – як знамено: поезії // Толока: зб. худож. творів письмен. Чернігівщини / упоряд.: В. Сапон, М. Ткач. – Чернігів: Десна Поліграф, 2012. – С. 150 – 159. – (Літ. Чернігів. Спецвип.).

117. МЕДИТАЦІЇ: поезії // Літ. Україна. – 2012. – 27 груд. – С. 8.

2013

117а. ВІДЧУТТЯ свята: оповідання // Літ. Україна. – 2013. – 3 жовт. – С. 8 – 9.

ПУБЛІЦИСТИКА ТА ЛІТЕРАТУРНА КРИТИКА МИКОЛИ ТКАЧА

1978

118. Рец.: [ВІДГУК на книжку] // Дніпро. – 1978. – № 6. – С. 158. – Рец. на кн.: Овдієнко Л. Весняна повінь / Людмила Овдієнко. – К.: Молодь, 1977. – 40 с.

1982

119. ПИТОМА вага слова: огляд поетичної пошти [від поетів-початківців Менщини] // Колгоспна правда. – 1982. – 24 лип. – С. 4.

1983

120. ЗУСТРІЧНІ струмені. Дискусія: проблеми села в житті й літературі // Літ. Україна. – 1983. – 6 жовт. – С. 6.

Співавт.: Н. О. Данилевська.

1984

121. ДАНИЛО Мороз: наші славні земляки // Колгоспна правда. – 1984. – 25 серп. – С. 4.

Мороз Д. К. (1841-1894) – укр. письменник, народився у с. Сахнівка Менського р-ну. Літ. псевдоніми Д. Костянтинович, Д. Недоля.

1985

122. МИСЛЮ по древу: до 800-річчя «Слова о полку Ігоревім» // Колгоспна правда. – 1985. – 13 черв. – С. 4; 18 черв. – С. 4.

1986

123. КРАСУ в життя: людина і пісня // Київ. – 1986. – № 4. – С. 159 – 161.

До історії розвитку пісенної культури.

124. ЗВІДКИ назва «Мена»: думки дослідника // Колгоспна правда. – 1986. – 5 лип. – С. 4.

125. БЕЗЦІННА скарбниця: слово про [народну] пісню // Колгоспна правда. – 1986. – 18 жовт. – С. 4.

Співавт.: Н. О. Данилевська.

126. ЦІНА безвідповідальності // Вечірній Київ (Київ). – 1986. – 26 листоп. – С. 2.

Полемічний відгук на концерт фольклорних колективів.

1987

127. СКАРБИ народні // Сільські вісті (Київ). – 1987. – 7 січ. – С. 4.

Співавт. : Н. О. Данилевська.

Про важливість запису та збереження народних пісень.

128. ФЕДІР Стешко // Колгоспна правда. – 1987. – 6 серп. – С. 4.

Розвідка про місце народження укр. військового діяча та музикознавця (с. Кам'янка Чернігів. губ.).

1988

129. ФОЛЬКЛОР для кулуарів // Вечірній Київ. – 1988. – 14 січ. – С. 3.

Післямова до респ. наради збирачів фольклору.

1989

130. КАЛЕНДАР-ІМЕННИК // Нива [відривний календар] на 1990 р. – К., 1989.

Співавт.: Н. О. Данилевська.

131. ЯК ЖИВЕТЬСЯ, майстре: [відгук на статтю В. Данилейка «Оживіте народні ремесла та працюйте народні майстри»] // Зоря Полтавщини (Полтава) – 1989. – № 30. – С. 1.

1990

132. ЧОМУ не хочемо сіяти // Вечірній Київ. – 1990. – 4 верес. – С. 2.

Етнологічні дослідження укр. символів: тризуба і прапора.

1991

133. КАЛЕНДАРНЕ харчування // Нива [відривний календар] за 1991. – К., 1990.

Прикладний матеріал про народні принципи харчування українців.

134. РЕЦИДИВ меншовартості // Самостійна Україна. – 1991. – № 5. – С. 8.

Відгук на публ. у газ. «Молодь України» стосовно походження термінів «гетьман» та «отаман».

135. ЯКОЮ мовою говорив Ісус: версія // Чернігів. відом. – 1991. – 12 квіт. – С. 6.; Земля і воля (Львів). – 1991. – № 25. – С. 7.

Про передсмертний вигук Ісуса Христа.

136. РОДОВІД і символіка // Молодь України (Київ). – 1991. – 11 черв. – С. 3.

Розвідка про походження тризуба, герба, прапора як національних укр. символів.

1992

137. ТО ХТО ж він Данило Мороз? Історія одного пошуку // Просвіта – 92: громадсько-політ. та літ.-мистецький щорічник. – Чернігів, 1992. – С. 14 – 17.

138. ТО ХТО ж він Данило Мороз? Історія одного пошуку // Літ. Україна. – 1992. – 7 трав. – С. 6.

139. СТЕЖИНИ порослі травою // Наше слово (Мена). – 1992. – 13 черв. – С. 4.

Про Д. К. Мороза.

1994

140. ЯКУ ЦЕРКВУ матиме Україна // Самостійна Україна. – 1994. – № 29. – С. 7.

Співавт.: Н. О. Данилевська.

Роздуми про можливе реформування укр. церкви.

1995

141. СІМ ПОКОЛІНЬ: першооснови [по стор. посібника з народознавства «Дерево роду» Миколи Ткача] // Гарт (Чернігів). – 1995. – 27 жовт. – С. 4 – 5.

141а. Рец.: КОНОВКА з цілющого джерела // Наш час (Київ). – 1995. – 28 лип. – С. 3. – Рец. на кн.: Литвин М. Струни золотії: повість-есе / Микола Литвин. – К.: Веселка, 1994. – 118 с.

1997

142. В СВОЇЙ хаті своя правда: [етнологічна розвідка] // Хата (Київ). – 1997. – № 2. – С. 7.

143. РОСУ збирають на світанні // Літ. Україна. – 1997. – 13 лют. – С. 5.

Співавт.: Н. О. Данилевська.

Про творчість Василя Скуратівського та зокрема його книги «Святий вечір», «Дідух», «Український рік».

144. ЛІТА, літа, ви надто швидкоплинні // Витоки (Київ). – 1997. – № 2. – С. 7.

Про Г. Г. Аврахова, який в 60-х рр. ХХ ст. працював деканом філологічного ф-ту Ніжинського пед. ін-ту.

145. НА ГРАНІ самопожертви: [Г. Г. Аврахов] // Українське слово (Львів-Київ). – 1997. – 27 берез. – С. 14.

146. ПІЗНАЙ себе // Хата. – 1997. – № 7. – С. 2.
По сторінках книги «Дерево роду».

1998

147. МАГІЯ фольклору // Культура і життя (Київ). – 1998. – 6 січ. – С. 4.

Театр укр. фольклору «Берегиня» у Києві.

148. СИМВОЛІЧНА маківка для Олеса Терентійовича: епізод із небуденного часу // Літ. Україна. – 1998. – 2 квіт. – С. 4.

Спогади про колядування автора у родині О. Гончара 1988 року.

149. ВЕЛИКДЕНЬ: [етнологічна розвідка] // Передмістя (Київ). – 1998. – 16 квіт. – С. 10 – 11.

150. У ЗОЛОТИСТОМУ тумані або щасливий той, хто співає: Леопольду Яценку – 70 // Українська культура (Київ). – 1998. – № 4 – 5. – С. 15 – 16.

151. Рец.: МУЗИКА, що поселилася у слові // Літ. Україна. – 1998. – 21 трав. – С. 7. – Рец. на кн.: Малкович І. Із янголом на плечі: вірші / Іван Малкович. – К.: Поетична агенція «Княжів», 1997. – 150 с.

1999

152. БОГДАНОВІ Чепурку – 50: [львівський поет, культуролог] // Літ. Україна. – 1999. – 3 черв. – С. 4.

Співавт.: Н. О. Данилевська.

2001

153. ОЗОННИЙ шар духовності / розмову вів Ярослав Черногуз // Укр. культура. – 2001. – № 6. – С. 6.

Співавт.: М. А. Шудря.

Розмова про першовитоки укр. культури, її вплив на ментальність українців з відомим етнографом, фольклористом Миколою Ткачем та письменником, лауреатом Нац. премії ім. Т. Г. Шевченка Миколою Шудрею.

154. ВІДРОДЖУЄТЬСЯ пам'ять: до 160-річчя
Д. К. Мороза // Літ. Чернігів. – 2001. – № 3. – С. 11 – 14.

2002

155. ЗА ОТЧИМ порогом // Отчий поріг. – 2002. –
№ 1(січ.). – С. 7.

Прикмети, повір'я, звичаї та обряди українців
про батьківський поріг.

156. ЗА ПОРОГОМ запорожці // Отчий поріг. –
2002. – № 2 (лют.). – С. 7.

Народні традиції українців.

157. І ЗНОВ у дорогу до рідного порогу // Отчий
поріг. – 2002. – № 3 (берез.). – С. 7.

Християнське свято Обретіння.

158. СИЛА рідного слова // Слово Просвіти. –
2002. – № 17 (квіт.). – С. 22.

Розвідка про сутність слова.

159. СМАК хліба // Отчий поріг. – 2002. – № 12
(груд.). – С. 6.; фото.

Штрихи до портрета, ген. директора ВАТ
«Київхліб» П. М. Пархоменка – уродженця
с. Спаське Сосницького р-ну.

2003

160. ЩОБ КОТИЛИСЯ вівці й худібка плодилася:
джерела // Отчий поріг. – 2003. – № 1 (січ.). – С. 6.

Обрядова різдвяна страва – кутя.

161. ТО ДЕ Ж народився О. Кістяківський?
// Отчий поріг. – 2003. – № 2 (лют.). – С. 6.

О. Ф. Кістяківський (1833-1885) – уродженець
с. Городище Менського р-ну, вчений-юрист, доктор
кримінального права.

162. ХРИСТОС воскрес! Великдень // Отчий поріг. – 2003. – № 4 (квіт.). – С. 1.

2004

163. ДЕРЕВО роду // Чернігівщина краєзнавча: календар – 2005 / т-во «Чернігів. земляцтво». – К., 2004. – С. 671.

Про принципи родоводу.

164. ІЗ ТЛІННОГО в нетління // Чернігівщина краєзнавча: календар – 2005 / т-во «Чернігів. земляцтво». – К., 2004. – С. 14.

Про культуру і звичаї.

165. ХЛІБ в українському побуті // Чернігівщина краєзнавча: календар – 2005 / т-во «Чернігів. земляцтво». – К., 2004. – С. 670.

166. ВЩЕ слово колядки // Слово Просвіти. – 2004. – № 1. – С. 9.

167. ПРИДБАВШИ книгу Валерія Войтовича // Столиця (Київ). – 2004. – 23 січ. – С. 24.

Про плагіат і компіляцію у кн. В. Войтовича «Українська міфологія».

168. ЗУСТРІЧ на рідній землі // Отчий поріг. – 2004. – № 7 (лип.). – С. 6.

Письменники-земляки І. Корбач, О. Довгий, М. Ткач у Березному Менського р-ну.

169. ЩОБ НИВА шуміла колоссям: люди і роки // Укр. культура – 2004. – № 11 – 12. – С. 12.

М. Шудря – кінодраматург і журналіст.

170. ПРИРОДА ловів // Літ. Україна. – 2004. – 9 груд. – С. 2.

Відгук на вірші Л. Талалая з поетичної добірки «Неурахований час».

171. Рец.: «ОЙ ВИОРЮ нивку широкою»: роздуми над книгою Ніни Матвієнко // Слово Просвіти. – 2004. – № 2 (січ.). – С. 11. – Рец. на кн. Матвієнко Н. Ой виорю нивку широкою / Ніна Матвієнко. – Київ.: УЦНК «Музей Івана Гончара», – 2003. – 576 с.

Співавт.: Н. О. Данилевська.

172. Рец.: ВИБРАТИ самого себе і свою пісню // Дзвін (Київ). – 2004. – № 3. – С. 143 – 145. – Рец. на кн. Матвієнко Н. Ой виорю нивку широкою / Ніна Матвієнко. – Київ.: УЦНК «Музей Івана Гончара». – 2003. – 576 с.

Співавт.: Н. О. Данилевська.

2005

173. А КОРОЛЬ таки голий: полемічна грань // Літ. Україна. – 2005. – 28 квіт. – С. 6.

174. ІНЖЕНЕР з душею лірика // Наше слово. – 2005. – 9 лип. – С. 2.

Про М. Н. Ярмоленка, уродженця села Феськівка Менського р-ну, одного з засновників київських хорів «Либідь» та «Гомін».

175. УПІВЦЯМ – статус борців за волю України // Українська газета плюс (Київ). – 2005. – № 24. – С. 10.

176. Рец.: ВСІ ШЛЯХИ сходяться в Березному // Отчий поріг. – 2005. – № 5 (трав.). – С. 2. – Рец. на кн.: Корбач І. М. Їхала цариця нашим краєм: іст. хроніка в оповідях / Іван Корбач. – К.: УЦДК, 2005. – 268 с.

177. Рец.: ПОЕТИЧНЕ постання світу: видавничий центр «Просвіта» презентує // Слово Просвіти. – 2005. – № 24 (черв.). – С. 13. – Рец. на кн.: Ілля В. Розширеними очима: поезії / Валерій Ілля. – К.: ВЦ «Просвіта», 2004. – 272 с.

178. ПОМ'ЯНУЛИ щирим словом [Данила Мороза] // Отчий поріг. – 2005. – № 8 (серп.). – С. 8.

179. Рец.: ПОЕТИЧНЕ осмислення минулого // Київська правда (Київ). – 2005. – № 12. – С. 4. – Рец. на кн.: Горlach Л. Руїна (або життя і трагедія Івана Мазепи): іст. роман у віршах / Л. Горlach. – К., 2004. – 256 с.: іл. – (Б-ка іст. прози).

2006

180. МУДРІСТЬ народних традицій не в побутовій сакральності // Укр. газ. плюс. – 2006. – № 4 (лют.). – С. 5.

Співавт.: Н. О. Данилевська.

181. НАЙПЕРШЕ люди: «Українській культурі» – 85 // Укр.культура. – 2006. – № 3 – 4. – С. 4.

Автор розмірковує про свої стосунки з часописом.

182. ОРАЧ на ниві духовній: до 70-річчя від дня народження [письменника] А. Соломка // Шлях перемоги (Львів). – 2006. – 17 трав. – С. 10.

183. ЗІГРІТИЙ сонцем: до 80-річчя від дня народження І. М. Корбача // Літ. Чернігів. – 2006. – № 3. – С. 173 – 176.

184. ЩОБ НЕ зникало слово // Отчий поріг. – 2006. – № 12 (груд.). – С. 6.

Про видавничу діяльність Менського осередку земляцтва.

185. Рец.: ЗА ХРОНОГРАФОМ душі // Вітчизна. – 2006. – № 11 – 12. – С. 159 – 165. – Рец. на кн.: Голота Л. Опромінена часом: поезії / Любов Голота. – К.: Дніпро, 2001. – 220 с.

2007

186. КОЛОССЯ щедрої ниви // За часом, як за плугом: до 70-ліття М. Шудрі / упоряд. О. О. Сидоренко. – К., 2007. – С. 85 – 90.

187. У МОВИ свої закони: резонанс // Літ. Україна. – 2007. – 19 квіт. – С. 4.

Про походження слів в укр. мові. Відгук на ст. В. Трубая «Розстріляні слова».

2008

188. ГРОНО талантів з сім'ї Кістяківських // Дивосвіт (Київ). – 2008. – № 2. – С. 32 – 35; Урядовий кур'єр (Київ). – 2008. – 20 черв. – С. 9.

189. РОДИНА Кістяківських: діти нашої землі // Отчий поріг. – 2008. – № 4 (квіт.). – С. 5; Укр. газ. плюс. – 2008. – № 25 (лип.). – С. 15.

О. Ф. Кістяківський – видатний укр. вчений у галузі кримінального права, автор численних праць з кримінального права, історії права та судоустрою в Україні. Народився у с. Городище Менського р-ну.

190. СУЧАСНИЙ постмодернізм чи дешева кон'юнктура? Невздовзі суспільство, перенасичене бездуховним сміттям, запрогне високого і чистого слова: коло літератури // Літ. Україна. – 2008. – 9 жовт. – С. 4.

191. ДОПОМОЖІТЬ відкрити храм [в с. Чорнотичі Сосницького р-ну] // Отчий поріг. – 2008. – № 11 (листоп.). – С. 7.

192. ПЕДАГОГ і поет // Отчий поріг. – 2008. – № 12 (груд.). – С. 8.

Про заслуженого вчителя України О. Сидоренко з с. Куковичі Менського р-ну.

193. Рец.: ВПЛИВ міфу на поведінку народу // Укр. газ. плюс. – 2008. – № 1 – 2 (січ.). – С. 13. – Рец. на кн.: Куєвда В. Т. Міфологічні джерела української етнокультурної моделі: психологічний аспект: монографія. – Донецьк, 2007. – 264 с.

2009

194. КОВТОК удаваної свободи: призначення слова // Літ. Україна. – 2009. – 26 лют. – С. 1, 3.

Проблеми видання та розповсюдження укр. літ.

195. ДУШІ хоч крихту: роздуми над щоденниками Олеся Гончара // Літ. Україна. – 2009. – 16 квіт. – С. 1, 7; 23 квіт. – С. 7.

196. ЧЕРНЕЦЬКИЙ хліб, покозацький іззіж: дозвольте уточнити // Літ. Україна. – 2009. – 20 серп. – С. 8.

Коментар до відомої укр. приказки.

197. НЕ ЧИТАВ, але скажу: репліка // Літ. Україна. – 2009. – 19 листоп. – С. 7.

Відгук на публ. Ю. Карпенка про дослідження Остромирового Євангелія М. Ткачем.

2010

198. ПОЛУМ'ЯНА душа Холодного Яру: роздуми над романом В. Шкляра «Чорний ворон» («Залишенець») // Літ. Україна. – 2010. – 14 січ. – С. 1, 3.

199. СЛЪОЗА стече в Холодний Яр: [роздуми над романом В. Шкляра «Чорний ворон» («Залишенець»)] // Літ. Чернігів. – 2010. – № 1. – С. 172 – 180.

200. Рец.: ЧИСТА, як молодий сніг // Літ. Чернігів. – 2010. – № 1. – С. 190 – 192; Деснян. правда. – 2010. – 20 трав. – С. 4. – Рец. на кн.: Сапон В. Щаслава:

поезія, твори для дітей, проза / Володимир Сапон. – Чернігів: Чернігівські береги, 2009. – 160 с.

201. Рец.: ВИСОКО підняли прапор України // Літ. Україна. – 2010. – 25 берез. – С. 3. – Рец. на кн.: Коваль Р. Отаман Орлик: іст. нарис. – К.: Стікс, 2010. – 384 с.

202. ПОЕТИЧНЕ постання світу // Літ. Чернігів. – 2010. – № 2. – С. 120 – 127.

Про поетичну творчість В. Іллі.

203. ДЕРЕВО роду (уривок із однойменної книги) // Слово жінки (Київ). – 2010. – № 5 – 6. – С. 7 – 9.

204. Рец.: НА РОБОЧИЙ стіл українознавцеві // АНТ: вісник археології, мистецтва, культурної антропології (Київ). – 2010. – № 22 – 24. – С. 189. – Рец. на кн.: Шудря Є. Дослідники народного мистецтва: біобібліографічні нариси / Євгенія Шудря. – К., 2008. – 64 с.

2011

205. ВІН НЕ помилявся ні на йоту: спогад про Володимира Підпалого // Пішов у дорогу за ластівками: спогади про Володимира Підпалого / упоряд.: Н. Підпала, О. Вернацький. – Кам'янець-Подільський, 2011. – С. 406.

Підпалый В. О. – укр. поет, прозаїк, перекладач.

Батько укр. поета Андрія Підпалого.

206. НА РОБОЧИЙ стіл українознавцеві // Шудря Є. Оранта нашої світлиці / Євгенія Шудря. – К., 2011. – С. 410 – 411.

207. Рец.: ТАЇНА карпатських скель // Літ. Україна. – 2011. – 3 лют. – С. 7. – Рец. на кн.: Кугутяк М. Скельні святилища сокільських вершин / Микола Кугутяк. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2008. – 127 с.

208. «СЛОВО о полку Ігоревім» як жанр нової міфологічної традиції // Літ. Україна. – 2011. – 26 трав. – С. 12.

До відкриття Міжнар. наук. конф. «Слово о полку Ігоревім» і його епоха» у Новгороді-Сіверському 27 трав. 2011 р.

209. КОРБАЧ І. Лиш би не забули в Березному: до 85-річчя від дня народження / розмову вів Микола Ткач // Літ. Чернігів. – 2011. – № 3. – С. 141 – 144.

Корбач І. М. – укр. журналіст і письменник, громадський діяч. Народився у с-щі Березна Менського р-ну.

210. У ГОСТІ до макошинців [делегатія Чернігівського земляцтва] // Отчий поріг. – 2011. – № 11 (листоп.). – С. 3.

211. ОЛЕСЬ Ульяненко у бронзі [роботи укр. скульптора В. І. Щура] // Укр. літ. газ. – 2011. – 2 груд. – С. 16.

212. ТВОРЧІ скарби Данила Мороза: до 170-річчя від дня народження письменника // Літ. Чернігів. – 2011. – № 4. – С. 68.

2012

213. Передм.: БАТАЛКІНА В. І. Музей і школа. Запорізький музей-галерея прикладної кераміки та живописної творчості Іллі та Олексія Бурлай / В. І. Баталкіна; відп. за вип. О. Ананьєв; передм. М. Ткача. – Дніпропетровськ: АРТ-ПРЕС, 2012. – 96 с.

214. Передм.: ІСТОРІЯ очима учасника подій // Пономаренко В. Я. Наша частка. Трест «Київміськбуд – 6» у забудові Києва в 1961-2011 рр. / В. Я. Пономаренко; ред. Ю. В. Данилюк; передм. М. Ткача. – К., 2012. – С. 3 – 5.

215. ЩО ОЗНАЧАЄ чернецький хліб // Вісті (Київ). – 2012. – 23 лют. – С. 12.

Про лист (записку) Миколи Гоголя Богдану Залеському (Париж, лютий 1837 р.) і тлумачення приказки.

216. ПЕРЕДНЄ слово до статті М. П. Полотая // Отчий поріг. – 2012. – № 3 (берез.). – С. 6.

М. П. Полотай – кобзар, дослідник кобзарства, уродженець с. Синявка Менського р-ну.

217. СПІВТВОРЕЦЬ українського славня: до джерел // Літ. Україна. – 2012. – 6 верес. – С. 4.

Перша публ. вірша «Ще не вмерла Україна» у часописі «Мета» (1863, № 4) та доля одного з співавторів укр. гімну М. А. Вербицького-Антіоха.

218. Рец.: ЙОГО подвиг не забуто: новодруки // Літ. Україна. – 2012. – 13 верес. – С. 14; Літ. Чернігів. – 2012. – № 4. – С. 163 – 164. – Рец. на кн.: Коваль Р. Іван Ремболович: історичний нарис / Роман Коваль. – Київ; Вінниця: ДП «Державна картографічна фабрика», 2012. – 464 с.

219. ОСЯЯНІ іменем Г. Кочура // Отчий поріг. – 2012. – № 12 (груд.). – С. 3.

220. ВРУЧЕННЯ літературної премії імені Григорія Кочура // Слово Просвіти. – 2012. – 6 груд. – С. 14.

221. ВІДЗНАЧЕННЯ майстрів художнього перекладу [літературною премією імені Григорія Кочура] // Укр. літ. газ. – 2012. – 14 груд. – С. 2.

Співавт.: М. Кочур.

2013

222. ФІЛОСОФІЯ добре, але... // Укр. літ. газ. – 2013. – 8 берез. – С. 20.

Казка як різновид міфу.

НАУКОВІ ПРАЦІ, КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ, ЕТНОЛОГІЧНІ РОЗВІДКИ МИКОЛИ ТКАЧА

Окремі видання

223. ВИЙДИ, вийди, Іванку: веснянки / упоряд.; передм. – К.: Веселка, 1993. – 24 с.

Співавт.: Н. О. Данилевська.

224. ДЕРЕВО роду: навч. вид. – К.: Анфас, 1995. – 112 с.

225. КЛЕЧАЛЬНИЙ міст: джерела укр. міфології. – К.: Слива, 1995. – 200 с.

Співавт.: Н. О. Данилевська.

Рец.: Ладимиров В. Від Дажбога до Чугайстера...: книги земляків // Деснян. правда. – 1995. – 6 листоп.

226. ІШОВ Миколай: етнологічне вид. – К.: Слива, 1995. – 60 с.

Співавт.: Н. О. Данилевська.

227. ПАХОЩІ Боянових слів: наук. реконструкція «Слова о полку Ігоревім». – К.: Слива, 1996. – 152 с.

228. СЛОВО о полку Ігоревім: реконструкція укр. абеткою. – К.: Бібліотека українця, 1998. – 88 с.

229. ПЕРЕТИК: фольклорно-етнограф. портрет укр. села. – К.: УЦДК, 2000. – 212 с.

Співавт.: Н. О. Данилевська.

Рец.: Соломко А. Не вмре, не загине / Анатолій Соломко // Культура і життя. – 2002. – 6 берез. – С. 8.

Соломко А. Портрет українського села / Анатолій Соломко // Книжник Review. – 2002. – № 6 (берез.). – С. 9.

Корбач І. Сахнівська смужка на полотні нашої культури / І. Корбач // Сіл. вісті. – 2001. – 20 квіт. – С. 8; Літ. Чернігів. – 2011. – № 1. – С. 163 – 184.

Соломко А. Вертайтеся, діти / Анатолій Соломко // Просвіта. – 2001. – 13 черв.; Українське слово. – 2002. – 4 лип. – С. 15.

Дмитренко М. Перетик долі / Микола Дмитренко // Жива вода (Київ). – 2001. – Липень. – С. 6.

Майба Л. Присвята рідному селу / Ліна Майба // Сільський час (Київ). – 2001. – 24 серп. – С. 8.

Майба Л. Осанна рідному селу / Ліна Майба // Укр. культура. – 2001. – № 9 – 10. – С. 12.

230. ВОЛОДИМИРОВІ боги: монографія. – К.: УЦДК, 2002. – 192 с.

Рец.: Назаренко М. Фотон Дажбога, дифракція Велеса / Михайло Назаренко // Книжник Review. – 2003. – № 13 (лип.). – С. 20.

Панченко Ю. Дещо про так зване язичництво / Юрій Панченко // Книжник Review. – 2003. – № 15 (серп.). – С. 10.

231. ГЕНЕЗИС основних персонажів української міфології (на матеріалах язичницького культу князя Володимира): автореферат дис. канд. іст. наук: 17.00.01 / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – К.: Бібліотека українця, 2003. – 20 с.

232. ХЛІБ наш насущний: використання хліба в укр. обрядах і звичаях. – К.: УЦДК, 2003. – 220 с.

Співавт.: Н. О. Данилевська, П. М. Пархоменко.

Рец.: Несен І. Про хліб і довкола нього / Ірина Несен // Укр. культура. – 2005. – № 9 – 10. – С. 38 – 39.

Об'єднаними зусиллями земляків // Отчий поріг. – 2003. – № 10 (жовт.). – С. 3.

Несен І. Смачний обряд / Ірина Несен // Книжник Review. – 2003. – № 21 (листоп.). – С. 24.

Соломко А. «Найдешевший»... найдорожчий / Анатолій Соломко // Шлях перемоги. – 2005. – 2 листоп. – С. 11, 15.

233. СЛОВО о законі і благодаті київського митрополита Іларіона – бл. 1049 року: реконструкція укр. абеткою та переклад / передм. М. А. Шудрі. – К.: БППБ «Гулевичівна», 2003. – 64 с.

234. УКРАЇНСЬКА міфологія: програма для студентів спеціальності «Культурологія». – К.: КНУКіМ, 2003. – 16 с.

235. ГЕНЕАЛОГІЯ слова. – К.: Алефа, 2004. – 15 с.

236. ОЙ ТИ, КАЛИТО, ой медовая. – К.: УЦДК, 2004. – 72 с.: іл.

Співавт.: Н. О. Данилевська.

237. У ПОШУКАХ істини: короткий нарис життя і творчості засл. діяча науки і техніки України, доктора філософ. наук, професора, академіка Укр. академії політ. наук Ф. М. Кирилюка – К.: УЦДК, 2004. – 108 с.

238. СЛОВО о полку Ігоревім: реконструкція, переклад, словник-довідник. – К.: Слива, 2006. – 182 с.

239. ПРОСИЛИ батько, просили мати: пам'ятка для наречених. – К.: Поліграф-Консалтинг, 2006. – 32 с.

Співавт.: Н. О. Данилевська.

240. ОСТРОМИРОВА Євангелія 1056 – 1057: графічна реконструкція старослов'янського тексту пам'ятки українською абеткою: наук. вид. – К.: Вадим Карпенко, 2007. – 220 с.

241. РОДОВІД Михайла Поплавського сина Михайла, внука Романового: від джерел до джерел. – К.: КНУКіМ, 2007. – 212 с.

242. МІФОЛОГІЯ: програма для студентів Ін-ту мистецтв. – К.: ДАККіМ, 2007. – 16 с.

243. МІФОЛОГІЯ: курс лекцій. – Ніжин: Аспект-Поліграф, 2008. – 280 с.

244. МІФОЛОГІЯ: робоча програма для студентів мистецьких спеціальностей. – К.: ДАККіМ, 2008. – 36 с.

245. ОЙ ТИ, просо-волото: укр. народні пісні у записах Н. Данилевської та М. Ткача / упоряд., передм., ред. – Ніжин: Аспект-Поліграф, 2008. – 232 с.

Співавт.: Н. О. Данилевська.

246. СЛОВО о полку Ігоревім: реконструкція, переклад, словник-довідник. – Київ.; Ірпінь: Перун, 2008. – 224 с.

Рец.: Шудря М. Віще слово княжої доби / Микола Шудря // Літ. Чернігів. – 2012. – № 1. – С. 153 – 158.

247. МІФОЛОГІЯ: підручник. – К.: ДАККіМ, 2009. – 206 с.

248. РОДОВІД Михайла Поплавського сина Михайла, внука Романового: від джерел до джерел. – Вид. випр. й доп. – К.: Макрос, 2009. – 324 с.

249. МІФОЛОГІЯ: навч. посіб. – К.: КНУКіМ, 2011. – 216 с.

250. ЧУМАРОЧКА рябесенька: укр. народні пісні у записах Н. Данилевської та М. Ткача / упоряд., передм., ред. – Ніжин: Аспект-Поліграф, 2011. – 224с.

Співавт.: Н. О. Данилевська.

251. КРИНИЦЯ: наук. розвідки, ст., дослідження, роздуми. – К.: Логос, 2012. – 384 с.

252. ДІДОВА полиця: пізнавальні джерела та світоглядні мотиви традиційної культури українців: навч. посіб. – Ніжин: Пилипенко Н. В., 2013. – 456 с.

253. ПОЕЗІЯ натхненних рук: [фотоальбом]. – Ніжин: Пилипенко Н. В., 2013. – 92 с.

Співавт.: Н. О. Данилевська.

Автобіогр. фотоальбом виробів народного ужиткового мистецтва, виготовлених авторами та з передмовою Миколи Ткача «Творчість як передумова свободи».

Етнологічні розвідки в збірниках та періодиці

254. А МЕНІ години: Слово о полку Ігоревім – 800 // Україна (Київ). – 1986. – № 43. – С. 15 – 16.

255. МИГОТЯТЬ таблички-вказівники: [топоніміка] // Літ. Україна. – 1987. – 23 квіт. – С. 8.

256. КРАЇНА – Україна: походження назви Україна // Літ. Україна. – 1987. – 26 листоп. – С. 8; Укр. слово. – 1996. – 18 квіт. – С. 14 – 15.

257. ПІСНІ з Полісся // Київ. – 1988. – № 3. – С. 162 – 164.

Співавт.: Н. О. Данилевська.

Укр. нар. пісні в записах авторів з передмовою.

258. ВІДЛУННЯ пам'яті: [укр. нар. пісні] // Соціалістична культура (Київ). – 1988. – № 4. – С. 261.

Співавт.: Н. О. Данилевська.

259. СТЕЖКАМИ нашої історії: [дослідження «Слова о полку Ігоревім»] // Літ. Україна. – 1988. – № 39. – С. 7.

260. ВЕРТАЙТЕСЯ, діти // Україна. – 1988. – № 44. – С. 20 – 21.

Співавт.: Н. О. Данилевська.

Про укр. нар. пісні.

261. ГЛИБИННА течія пам'яті // Літ. Україна. – 1989. – 5 січ. – С. 8.

Віншівка для хлопця «Ой у лісі».

262. НЕ ВМИРАЄ душа наша // Україна. – 1989. – № 7. – С. 7 – 8.

Про торбан Т. Г. Шевченка, який реставрував чернігів. майстер О. Шльончик. Нині зберігається у Роменському краєзнавчому музеї (Сумська обл.).

263. КАЛЕНДАР-ІМЕННИК: варіативні форми імен людей // Україна. – 1989. – № 29. – С. 21; № 30. – С. 24; № 31. – С. 23; № 32. – С. 22; № 33. – С. 24; № 34. – С. 24; № 35. – С. 17; № 37. – С. 11; № 38. – С. 23; № 39. – С. 23; № 40. – С. 24; № 43. – С. 23; № 44. – С. 24; № 46. – С. 23; № 47. – С. 23; № 49. – С. 12; № 50. – С. 24; № 51. – С. 21.

Співавт.: Н. О. Данилевська.

264. МАНДРІВКА в пісню // Отчий край: альманах. – К., 1990. – № 4. – С. 158 – 164.

Співавт.: Н. О. Данилевська.

Укр. нар пісні в записах авторів.

265. ПАМ'ЯТКА колядника // Поступ (Львів). – 1990. – № 1 (січ.). – С. 1; Наша віра (Київ). – 1992. – № 18. – С. 8; Витоки. – 1994. – № 12. – С. 1.

266. ТАЇНА народних традицій: [етнолог. розвідка] // Наука і культура. Україна. – К., 1990. – Вип. 24. – С. 406 – 407.

267. СЛОВНИК української міфології // Соц. культура. – 1990. – № 1. – С. 24 – 25; № 6. – С. 24; № 7. – С. 24; № 8. – С. 24; № 9. – С. 22; № 10. – С. 24; № 11. – С. 20; № 12. – С. 24.

Співавт.: Н. О. Данилевська.

268. ЗАБОБОНИ родом із космосу: [етнолог. розвідка] // Музика. – 1990. – № 4. – С. 10.

269. ТОРЖЕСТВО Великої Лади: [етнолог. дослідження народних свят] // Знання та праця (Київ). – 1990. – № 4. – С. 20.

270. ЧЕТВЕРТИЙ вимір або коли цвіте папороть // Знання та праця. – 1990. – № 7. – С. 18.

Свято Івана Купала.

271. ТАК ВЕЛИТЬ звичай: [етнолог. розвідка] // Людина і світ. – 1990. – № 10. – С. 59.

272. СЛОВНИК української міфології // Укр. культура . – 1991. – № 1. – С. 18; № 2. – С. 24; № 3. – С. 18; № 4. – С. 24; № 5. – С. 24; № 6. – С. 17; № 7. – С. 22; № 8. – С. 24.

Співавт.: Н. О. Данилевська.

273. НА ЧОМУ тримається колос [етнолог. роздуми] // Земля і воля . – 1991. – № 12. – С. 5; № 15. – С. 6; Літ. Чернігів. – 1993. – № 2 – 3. – С. 74 – 77.

274. КРИНИЦЯ // Українська культура. – 1991. – № 12. – С. 28 – 29; Слово Просвіти. – 1996. – № 12. – С. 12 – 13.

Значення поняття «криниці» в укр. культурі, фольклорі та етнографії.

275. ОЙ ТАМ на Купала // Земля і воля. – 1991. – № 26. – С. 3, 6.

276. Я СВІТЛО для світу. Якою була материнська мова Ісуса Христа? // Укр. культура. – 1992. – № 5. – С. 34 – 35.

277. КАЛИТА: [народне свято] // Наша віра. – 1992. – № 17. – С. 7; Витоки . – 1994. – № 11. – С. 11.

278. КОЛЯДА, Різдво, Василя, Водохреща: [народні свята] // Людина і світ. – 1992. – № 11 – 12. – С. 10 – 12.

279. ТАЇНА слова // Наша віра. – 1993. – № 1. – С. 2; Витоки. – 1994. – № 11. – С. 10.

280. ДЕРЕВО роду: [етнолог. розвідка про основи родоводу] // Укр. культура. – 1993. – № 1. – С. 30; Витоки. – 1995. – № 7. – С. 12.

281. ЗИМА і літо зустрічаються: [календарні свята] // Людина і світ. – 1993. – № 1. – С. 11 – 13.

282. РАДУЙСЯ благодатна: [календарні свята] // Людина і світ. – 1993. – № 2 – 3. – С. 7 – 9.

283. ВЕСНЯНЕ відродження: [календарні свята] // Людина і світ. – 1993. – № 4 – 5. – С. 11 – 14.

284. ЗЕЛЕНЕ (земне) й небесне поєдналися: [календарні свята] // Людина і світ. – 1993. – № 6 – 7. – С. 9 – 12.

285. ЗВЕЛИ, пане-господарю, винограддя співати: [календарні свята] // Людина і світ. – 1993. – № 8 – 9. – С. 4 – 7.

286. КРИНИЦЯ буття // Укр. культура. – 1993. – № 8. – С. 26.

Дослідження народних звичаїв.

287. СВИТОГЛЯД пращурів // Укр. культура. – 1993. – № 9 – 10. – С. 28 – 29.

288. ДОБИГАЄ рік до кінця: [календарні свята] // Людина і світ. – 1993. – № 10 – 12. – С. 10 – 13.

289. ЖИВЕМО символами серед символів // Укр. культура. – 1993. – № 11 – 12. – С. 30 – 31.

Суть і місце символів у традиційному житті людей.

290. ДЕРЕВО роду: [уришок з однойменної книги] // Дошкільне виховання (Київ). – 1994. – № 2. – С. 24 – 25.

291. СВЕКРУШИН лад – невістці пекло: [звичаєва традиція] // Укр. культура. – 1994. – № 2 – 3. – С. 30.

292. ХТО в п'ятницю скаче – той у неділю плаче: [звичаєва традиція] // Укр. культура. – 1994. – № 4 – 6. – С. 30.

293. ШАНУЙ піч, та лаву, та себе прояву: [звичаєва традиція] // Укр. культура. – 1994. – № 7 – 8. – С. 29.

294. РОДИНИ і хрестини [у записках Данила Мороза] / передне слово Миколи Ткача // Укр. культура. – 1994. – № 9 – 10. – С. 32.

295. КРАЩЕ тепер, ніж у четвер: [звичаєва традиція] // Укр. культура. – 1994. – № 11 – 12. – С. 26.

296. ПОНАД лугом та Базовлугом: [топоніміка] // Витоки. – 1994. – № 12. – С. 11.

297. ЯК НАЗВАТИ дитя? // Народний календар – 1995: [відривний календар]. – К., 1995.

Календар-іменник.

298. НАРОДНІ ігри та фізичні культурні змаги у колі календарних свят // Витоки. – 1995. – № 1. – С. 12.

299. У ЦАРИНІ слова // Укр. культура. – 1995. – № 1. – С. 34.

Аналіз молитви «Отче наш».

300. ВЕЛИКДЕНЬ: [календарні свята] // Укр. культура. – 1995. – № 2. – С. 24.

301. ДЕНЬ святого Юрія: [календарні свята] // Укр. культура. – 1995. – № 3. – С. 29.

302. Я ЩУР – я предок: [календарні свята] // Укр. культура. – 1995. – № 4. – С. 24.

303. ЗЕЛЕНІ свята. Вознесіння: [календарні свята] // Укр. культура. – 1995. – № 5 – 6. – С. 30.

304. ТРИ СПАСИ: [календарні свята] // Укр. культура. – 1995. – № 9 – 10. – С. 30.

305. КОРОЧУН – святий Миколай: [календарні свята] // Укр. культура. – 1995. – № 11 – 12. – С. 30.

306. РАДІСТЬ чи Рада? // Укр. слово. – 1996. – 25 січ. – С. 14.

Співавт.: Н. О. Данилевська.

Народна колядка.

307. ВЕЛИКДЕНЬ: [календарні свята] // Слово Просвіти. – 1996. – № 4 (січ.). – С. 11.

308. ВЕЛИКДЕНЬ: конкурсна гра // Укр. культура. – 1996. – № 3. – С. 30.

309. ПАХОЩІ Боянових слів // Витоки. – 1996. – № 4. – С. 11.

Слово о полку Ігоревім.

310. СІЧ – МАТИ, а великий Луг – батько: [топоніміка] // Укр. слово. – 1996. – 23 трав. – С. 14 – 15.

311. ОЙ, МОЛОДАЯ молодице, розведи нам купайлицю: [календарні свята] // Укр. культура. – 1996. – № 6. – С. 4.

312. ТРИ ПРЕЧИСТІ: [календарні свята] // Укр. культура. – 1996. – № 7. – С. 34.

313. ЛЮБИВ мед-вино пити – не лінуйся й робити: [календарні свята] // Укр. культура. – 1996. – № 8. – С. 36.

314. ХОРТИЦЯ: [топоніміка] // Укр. слово. – 1996. – 8 серп. – С. 14 – 15.

315. ПРИЙШЛА Покрова – сиди, чумаче, вдома: [календарні свята] // Укр. культура. – 1996. – № 9 – 10. – С. 36.

316. КАЛЕНДАР товариства «Чернігівське земляцтво» на 1997 рік / упоряд.-ред. О. Деко. – К., 1997. – 736 с.

С.: 20, 22, 24, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 64, 98, 100, 102, 104, 114, 128, 130, 132, 142, 152, 168, 184, 186, 200, 202, 204, 240, 242, 258, 260, 262, 264, 266, 290, 294, 318, 338, 340, 342, 382, 384, 386, 388, 390, 392, 394, 434, 436, 448, 458, 468, 470,

486, 514, 520, 522, 524, 534, 546, 580, 630, 632, 656, 682, 684, 688, 690, 700, 702, 712, 714, 716 – описи народних календарних свят Миколи Ткача.

317. КОЛЯДА: календарно-обрядова гра // Витоки. – 1997. – № 1. – С. 7.

318. ТУРИЦЯ: [календарні свята] // Укр. культура. – 1997. – № 1. – С. 32.

319. ЯКОЮ була материнська мова Ісуса Христа: є така версія // Укр. слово. – 1997. – 16 січ. – С. 13.

Лінгвістична розвідка за висловами євангелістів, релігійних діячів та істориків.

320. ТЕПЛИЙ Олекса: [календарні свята] // Укр. культура. – 1997. – № 2. – С. 35.

321. БЛАГОВІЩЕННЯ: [календарні свята] // Укр. культура. – 1997. – № 3. – С. 32.

322. РАДУНИЦЯ: [календарні свята] // Укр. культура. – 1997. – № 4 – 5. – С. 36.

323. ЗДВИЖЕННЯ: [календарні свята] // Укр. культура. – 1997. – № 8 – 9. – С. 36.

324. ВІД ДМИТРА до Михайла найтемніші ночі: [календарні свята] // Укр. культура. – 1997. – № 10. – С. 31.

325. ЧЕРНІГІВЩИНА – на межі тисячоліть, 1999-2000: календар / т-во «Чернігівське земляцтво»; упоряд., ред. О. Деко. – К., 1998. – 736 с.

С.: 12, 26, 28, 30, 32, 36, 40, 42, 46, 54, 56, 62, 70, 72, 80, 82, 92, 102, 104, 106, 108, 114, 116, 122, 124, 136, 140, 142, 152, 158, 160, 168, 174, 180, 182, 190, 194, 206, 210, 218, 220, 222, 224, 228, 242, 258, 260, 264, 268, 272, 296, 300, 302, 304, 312, 314, 318, 320, 322, 324, 332, 336, 348, 358, 360 – надруковане «Слово о полку Ігоревім, Ігоря, сина Святослава, внука Ольгова. Реконструкція Миколи Ткача».

326. СТРИТЕННЯ: [календарні свята] // Укр. культура. – 1998. – № 1. – С. 38.

327. ПРИЧ рядися, а хліб сій: [звичаєва традиція] // Укр. культура. – 1998. – № 2. – С. 32.

328. ЗА ЗВИЧАЄВИМ ладом: [звичаєва традиція] // Укр. культура. – 1998. – № 3. – С. 36.

329. СТАРОСЛОВ'ЯНСЬКА – сиріч українська // Літ. Україна. – 1998. – 17 верес. – С. 3.

330. ПОСТАВ хату з лободи: [звичаєва традиція] // Укр. культура. – 1998. – № 9 – 10. – С. 34; № 11 – 12. – С. 38.

331. ОЙ СПАСИБІ тому ковалю: [звичаєва традиція] // Укр. культура. – 1999. – № 2. – С. 34.

332. ПЕРЕДУМОВИ традиційної чинності мистецького твору // Аратанія (Київ). – 1999. – № 5. – С. 28.

Професійне мистецтво і традиція.

333. ОСТРОМИРОВА Євангелія українською абеткою: до питання реконструкції джерел старослов'янської писемності // Вісник КНУКіМ. Серія: історія, теорія, культура. – К., 2001. – № 3. – С. 102 – 107.

334. ДАЖБОГ у сюжетах, мотивах та образно-символічних ознаках даних різних джерел // Вісник КНУКіМ. Серія: історія, теорія, культура. – К., 2002. – № 3. – С. 141 – 144.

335. СОБОРНІСТЬ духовного і матеріального світу // Образотворче мистецтво (Київ). – 2002. – № 2. – С. 18 – 19.

Аналіз картини «Козак Мамай».

336. СИСТЕМАТИЗАЦІЯ головних міфічних персонажів язичницького культу князя Володимира в

тижневому циклі // Київ. старовина. – 2003. – № 1. – С. 32 – 37.

Міфологічні уявлення давніх слов'ян.

337. ТО ДЕ Ж народився О. Ф. Кістяківський? // Право України (Київ). – 2003. – № 2. – С. 124 – 128.

338. ДО ПИТАННЯ місця народження О. Ф. Кістяківського // Літ. Чернігів. – 2003. – № 2. – С. 164 – 169.

339. МАХАТМА, Медіум, Великий гуру, характерник або Мамай // Укр. культура. – 2003. – № 3 – 4. – С. 32.

Про нар. картину «Козак Мамай», її місце і значення в укр. живопису.

340. ОЙ ЧИЯ то борода? // Вісник КНУКіМ. Серія: мистецтвознавство. – К., 2003. – № 9. – С. 150 – 153.

Календарні свята.

341. ВІЩЕ слово колядок // Слово Просвіти. – 2004. – № 1 (січ.) – С. 9.

342. УСЕ ПОТАЄМНЕ виявляється // Укр. культура. – 2004. – № 1. – С. 31.

Про кн. В. Войтовича «Українська міфологія».

343. ХЛІБ в українському побуті // Літ. Чернігів. – 2004. – № 1. – С. 135.; Укр. культура. – 2004. – № 4. – С. 32.; № 5. – С. 38 – 39.; Вісник Української Всесвітньої Координаційної Ради (Київ). – 2004. – № 5. – С. 9 – 10.

344. ХЛІБ з нового врожаю // Вісник КНУКіМ. Серія: Культура і мистецтво у сучасному світі. – К., 2004. – № 5. – С. 157 – 161.

345. ЗВЕДИ друга з дружиною // Укр. культура. – 2004. – № 6 – 7. – С. 34; Слово Просвіти. – 2004. – № 25 (черв.) – С. 16.

Етнолог. сутність пари: чоловік і жінка.

346. ГЕНЕАЛОГІЯ слова та глибини українського фольклору // Сіверянський літопис (Чернігів). – 2004. – № 5 – 6. – С. 77 – 91; Київ. старовина. – 2005. – № 1. – С. 109 – 121.

347. УРИВОК з книги «Ой ти, калито, ой медовая» // Основа (Львів). – 2004. – № 169 – 170 (11-12 груд.). – С. 4.

Співавт.: Н. О. Данилевська.

348. КОБЗАРЮВАННЯ, мамаювання та юродство в українській духовній традиції // Кобзарство в контексті становлення української професійної музичної культури: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. 14 жовтня 2005 року / ДАККіМ; наук. ред. М. А. Підгорбунський. – К., 2005. – С. 59 – 67.

349. АКСІОЛОГІЧНА сутність гріха і звичаю в контексті українських народних традицій // Літ. Чернігів. – 2006. – № 3. – С. 149 – 155.

350. НАЙДАВНІШЕ джерело української писемності й мови: Остромировій Євангелії 950 років // Літ. Чернігів. – 2007. – № 2. – С. 144 – 157.; Український церковний історичний журнал (Київ). – 2007. – № 3 – 4. – С. 84 – 101.

351. ЦІКАВІ аналогії: клуб «Рідне слово» // Укр. культура. – 2007. – № 9. – С. 15.

Топоніми великих річок Дніпра і Південного Бугу.

352. ЖИТТЄПИС народу та його світогляд у назвах річок: пам'ять води // Літ. Україна. – 2010. – 11 лют. – С. 6.

Походження назв річок.

353. САКРАЛЬНІСТЬ, традиційна сакральність та перспективи сучасного культурогенезу українців

// Питання культурології: зб. наук. праць / КНУКіМ. – К., 2010. – Вип. 26. – С. 126 – 135; Питання культурології: зб. наук. праць / КНУКіМ. – К., 2011. – Вип. 27. – С. 181 – 189; Літ. Чернігів. – 2011. – № 1. – С. 163 – 184;

354. ДУХОВНІ провідники – як передумова традиційного буття людини // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку: зб. наук. праць. Наук. записки Рівненського держ. гуманітарного ун-ту. Вип. 17: у 2-х т. – Рівне, 2011. – Т. II. – С. 85 – 90.

355. МУЗИКА мови і мова музики: дискусійний відгук на наук. працю А. І. Іваницького «Історичний синтаксис фольклору. Проблеми походження, хронологізації та декодування народної музики» // Сіверян. літопис. – 2011. – № 5. – С. 132 – 148.

356. ЗАСАДИ української духовної традиції // Вісник КНУКіМ. Серія: Культура і мистецтво у сучасному світі. – К., 2011. – № 12. – С. 199 – 205.

357. ОБРЯД в системі традиційного світогляду людини // Вісник КНУКіМ. Серія: Мистецтво, 2011. – № 25. – С. 64 – 74.

358. «СЛОВО о полку Ігоревім» як жанр нової міфічної традиції: матеріали Всеукр. наук. конф., присвяченої 825-річчю «Слова о полку Ігоревім» (Київ, 22.10.2012) // Наша національна гордість / упоряд. С. Воїнов. – Київ, 2012. – С. 15 – 25.

359. ЗВІДКИ родом літера «ї»: до джерел // Дивослово (Київ). – 2012. – № 11. – С. 18.; Літ. Україна – 2012. – 13 верес. – С. 6.

Дослідження Остромирового Євангелія.

360. ВИЛІЯ та Рада у різдвяному циклі свят // Слово Просвіти. – 2013. – № 1 (січ.). – С. 14 – 15.

*****

361. Ред.: ДАНИЛЕВСЬКА Н. О. Око сопілки: поезії / Н. О. Данилевська; ред. М. Ткач. – К.: Слива, 2000. – 64 с.

362. Ред.: ДАНИЛЕВСЬКА Н. О. У вічному продовженні: поезії / Н. О. Данилевська; ред. М. Ткач. – Ніжин: Аспект-Поліграф, 2004. – 101 с.

363. Упоряд.: МОРОЗ Д. Неспарована пара: прозові та драм. твори, етнограф. записи, спогади / Данило Мороз; упоряд. та підгот. до друку М. Ткач, Н. Данилевська. – К.: Просвіта, 2005. – 280 с.

Співавт.: Н. О. Данилевська.

364. Упоряд.: ЗВИЧАЇ українського народу: альбом / худож. Ф. Гуменюк, авт. і упоряд. текстів М. Ткач, передм. Л. Іваннікової. – К.: Вета-прес, 2007. – 136 с.

365. Ред.: ВЕЛИКДЕНЬ в українській поезії / упоряд. Н. О. Данилевська; ред. М. Ткач. – Ніжин: Аспект-Поліграф, 2009. – 136 с.

366. Ред.: РІЗДВО в українській поезії: християнські вірші / упоряд.: Н. О. Данилевська, С. Є. Сапеляк; ред. М. М. Ткач. – Ніжин: Аспект-Поліграф, 2010. – 372 с.

ЛІТЕРАТУРА ПРО МИКОЛУ ТКАЧА

367. ДОВГИЙ О. Здрастуй, дивосвіте / О. Довгий // Молодь України. – 1972. – 4 черв. – С. 3.

Коротка передмова до творчості чернігів. літстудійців, серед яких Микола Ткач.

368. [ПОВІДОМЛЕННЯ про вихід книги М. Ткача «Відвідини матері»] // Друг читача (Київ). – 1980. – 14 лют. – С. 5.

Публ. три вірші поета.

369. НОВІ члени Спілки письменників [України]
// Літ. Україна. – 1983. – 28 квіт. – С. 5.

Серед них Микола Ткач.

370. ВІД РЕАЛЬНОЇ синиці – до уявного журавля...: дискусія «Проблеми села в житті й літературі»
// Літ. Україна. – 1983. – 29 груд. – С. 6.

У дискусії брав участь М. Ткач.

371. СПРАВОЧНИК Союза писателей СРСР: 1985
/ сост.: В. А. Астахова, А. И. Любецкая, Л. И. Цветкова. – М.: Советский писатель, 1986. – 782 с.

С. 629: Микола Ткач.

372. СПІЛКА письменників України: довідник
/ упоряд. В. П. Павловська. – К.: Укр. письменник, 1986. – 138 с.

С. 132: Микола Ткач.

373. МИКОЛА Ткач: поет [біограф. довідка]
// Письменники Радянської України. 1917-1987: біобібліогр. довід. / авт.-упоряд.: В. К. Коваль, В. П. Павловська. – К., 1988. – С. 592.

374. КОТ Г. Зустріч на рідній землі / Г. Кот
// Колгоспна правда. – 1988. – 25 черв. – С. 4.

Приїзд М. Ткача у с. Ленінівка Менського р-ну.

375. РИМСЬКА О. Лише одна зустріч / Оксана Римська // Веч. Київ. – 1993. – 31 берез. – С. 2.

Зустріч М. Ткача у Київ. ЗОШ №186 та презентація поетичної книги «Дзвони скляної гори».

376. РИМСЬКА О. Прийти до себе / Оксана Римська // Літ. Україна. – 1993. – 15 квіт. – С. 4.

Презентація поетичної книги М. Ткача «Дзвони скляної гори» у Київ. ЗОШ №186.

377. ФЕДОРЧУК Н. На крилах народної педагогіки / Ніна Федорчук // Дошк. виховання. – 1994. – № 2. – С. 24.

Про українознавчі дослідження М. Ткача.

378. НЕЖИВИЙ О. І. Дидактичний матеріал з народознавства / О. І. Неживий, В. Д. Утченко. – К., 1995. – С. 269 – 270.

У кн. використано матеріали «Словника української міфології» М. Ткача та Н. Данилевської.

379. ПРО ПРЕЗЕНТАЦІЮ книги [Миколи Ткача та Н. Данилевської] «Клечальний міст» // Витоки. – 1996. – № 1. – С. 14.

380. МІРОШНИЧЕНКО М. Про вручення премії «Благовіст» [М. Ткачу та Н. Данилевській за кн. «Клечальний міст»] / М. Мірошніченко // Літ. Україна. – 1996. – 18 квіт. – С. 3.

381. МОРГУН Т. Сьогоднішня вода в прапредківському цебрі / Тетяна Моргун // Культура і життя. – 1996. – 4 верес. – С. 2.

Про народознавчі дослідження М. Ткача.

382. ЯРЕМЧУК А. Ми творимо не для чиновників / Андрій Яремчук // Дем. Україна. – 1996. – 12 жовт. – С. 2.

Є посилання на публ. М. Ткача у журн. «Укр. культура».

383. ПРО КНИГУ «Ішов Миколай» [Н. Данилевської та М. Ткача] // Витоки. – 1996. – № 12. – С. 8.

384. ГЛЕМБОЦЬКА А. І кожне слово відтворив / Алла Глембоцька // Сіл. вісті. – 1997. – 24 жовт. – С. 1.

Про презентацію кн. М. Ткача «Пахощі Боянових слів».

385. СВЯТО української писемності й мови // Літ. Україна. – 1997. – 20 листоп. – С. 1.

Виступ письменника на святі.

386. ВЕЧОРЕНКО П. Презентація книги-розвідки [«Пахощі Боянових слів»] / П. Вечоренко // Деснян. правда. – 1997. – 25 жовт.

387. ДЗЮБА С. Пахощі Боянових слів / Сергій Дзюба // Чернігів. відомості. – 1997. – 6 листоп.

Презентація книги.

388. КОВАЛІВСЬКА В. Пахощі Боянових слів / В. Ковалівська // Нове життя (Бровари). – 1997. – 15 листоп.

Презентація книги.

389. КНИЖКОВІ обрії: Данилевська Н., Ткач М. Золоті орелі: поезії. – К.: Слива, 1997. // Літ. Україна. – 1997. – 11 груд. – С. 7.

Повідомлення про вихід книги інтимної лірики.

390. ГЛЕМБОЦЬКИЙ В. Мов пісню, «Слово» відтворив / В'ячеслав Глембоцький // Хрещатик (Київ). – 1998. – 19 трав. – С. 1: фото.

Презентація книги.

391. БЕЗ МОВИ рідної, студенте, й народу нашого нема // Веч. Київ. – 1998. – 29 верес.

Про зустріч М. Ткача з студентами Київ. технікуму громадськ. харчування.

392. ПРО «СЛОВО о полку Ігоревім» Миколи Ткача // Шульга П. Невгасимий смолоскип / Петро Шульга, Сергій Зворський. – К., 1998. – С. 64.

393. МУЖАЙ, прекрасна наша мово // Веч. Київ. – 1999. – 13 листоп. – С. 8.

У святі укр. писемності в Укр. домі. взяв участь М. Ткач.

394. БАТЬКІВСЬКИЙ поріг / т-во «Чернігів. земляцтво». – К.: УЦДК, 2000. – 221 с.

С. 191: Микола Ткач.

395. ДОВІДНИК Національної Спілки письменників України : адреси і телефони / упоряд. В. П. Павловська. – К. : Пульсари, 2001. – 167 с.

С. 136: Микола Ткач.

396. ЩЕРБАКОВА Л. Пахощі Боянових слів / Людмила Щербакова // Говорить і показує Україна (Київ). – 2001. – 17 трав. – С. 1, 3.

Відгук на кн. та радіoproект.

397. ДАЦЕНКО Л. Я переконався, наші національні ідеї нікого на Заході не цікавлять / Левко Даценко // Говорить і показує Україна. – 2001. – 19 лип. – С. 1; Народна газета (Київ). – 2001. – 16 серп. – С. 6.

Про міжнар. конкурс радіoproектів у Хорватії та участь у ньому М. Ткача.

398. НЕБО України: поетична антологія. Кн. 1 / упоряд., ред. В. Р. Коломієць. – К.: Укр. письменник, 2001. – 479 с.

С. 83: згадка про роботу Миколи Ткача над «Словом о полку Ігоревім».

399. БАТЬКІВСЬКИЙ поріг: довідник / т-во «Чернігівське земляцтво» – 2-ге вид., перероб., допов. – К.: УЦДК, 2002. – 553 с.

С. 111: Микола Ткач.

400. СОЛОМКО А. Не осквернишь, душе моя, у слові: Миколі Ткачу – 60 / Анатолій Соломко // Літ. Чернігів. – 2002. – № 1. – С. 32; Укр. культура. – 2002. – № 3. – С. 13.

401. ШЕРСТЮК В. Скарби золотого віку Лаврської друкарні / Валентин Шерстюк // Друкарство (Київ). – 2002. – № 1. – С. 17.

Про прочитання джерел старослов'янської писемності М. Ткачем.

402. ТКАЧ МИХ. Шлях у десять років / Михась Ткач // Літ. Чернігів. – 2002. – № 2. – С. 3.

Про участь Мик. Ткача у заснуванні журналу «Літ. Чернігів».

403. ШУДРЯ М. Пахощі бентежних слів: Миколі Ткачу – 60 / Микола Шудря // Літ. Україна. – 2002. – 14 лют. – С. 6.

404. МИХАЙЛЕНКО Р. Зустріч з представниками Чернігівського земляцтва / Раїса Михайленко // Наше слово. – 2002. – 18 трав. – С. 2.

405. ЛІДЕРИ першого півріччя // Книжник Review. – 2002. – № 15 – 16 (серп.). – С. 4.

Серед лідерів кн. М. Ткача «Не осквернишь, душе моя, у слові».

406. ЛЕБІДЬ П. Голубка / Пелагея Лебідь // Отчий поріг. – 2002. – № 9. – С. 8.

Про один з розділів книги «Перетик».

407. СЕРДЮК П. О. Надія Данилевська і Микола Ткач // Поетичні голоси Чернігівщини / П. Сердюк. – Чернігів, 2003. – С. 322 – 323.

Про поезію подружжя Ткачів.

408. КАЛІБАБА Д. П. Наша рідна Менщина / Д. П. Калібаба, В. С. Соляник. – Мена: Домінант, 2003. – 175 с.

С. 87, 165: Микола Ткач.

409. МИХАЙЛЕНКО Р. Макошине – 850 / Раїса Михайленко // Наше слово. – 2003. – 4 жовт. – С. 3.

410. МИХАЙЛЕНКО Р. Зустріч у столиці / Раїса Михайленко // Наше слово. – 2003. – 29 листоп. – С. 1.

Діяльність Менського осередку «Чернігівського земляцтва».

411. РУТКОВСЬКА О. Просвітянський ужинок у царині фольклорно-етнографічних вечорів / Ольга Рутковська // Слово Просвіти. – 2003. – № 49 (Листоп.). – С. 14.

Етногр. діяльність М. Ткача і Н. Данилевської.

412. НОВОРІЧНА анкета [Миколи Ткача] // Отчий поріг. – 2003. – № 12 (груд.). – С. 4.

413. КАГАНЕЦЬ І. Арійський стандарт / Ігор Каганець. – К.: А.С.К., 2004. – 336 с.

С. 320: посилання на статтю Миколи Ткача про мову Ісуса Христа.

414. МИХАЙЛЕНКО Р. Поетичне слово – людям / Раїса Михайленко // Наше слово. – 2004. – 12 черв.

Творчість М. Ткача.

415. ПЛАЧИНДА С. Чи плагіат є крадіжкою / Сергій Плачинда // Столиця. – 2004. – 6 серп. – С. 12.

Про полеміку М. Ткача з В. Войтовичем, авт. кн. «Укр. міфологія».

416. ЗА ПІДТРИМКИ АТ «Київхліб» [вийшла книжка Миколи Ткача «Ой ти, калито, ой медовая»] // Отчий поріг. – 2004. – № 9 (верес.). – С. 4.

417. НА КНИЖКОВУ полицю: Ткач М. Ой ти, калито, ой, медовая / Микола Ткач, Надія Данилевська. – К.: УЦЛК, 2004 // Літ. Чернігів. – 2004. – № 4. – С. 194.

418. ПІСНІ нашого краю // Отчий поріг. – 2004. – № 12 (груд.). – С. 8.

Відгук на вихід кн. Н. Данилевської та М. Ткача «Пісне моя»

419. СОЛОМКО А. Повернувся із забуття / Анатолій Соломко // Літ. Україна. – 2005. – 14 лют. – С. 4.

Презентація кн. Д. Мороза «Неспарована пара», яку упоряд. М. Ткач та Н. Данилевська.

420. КОСОВСЬКА М. У сяєві душі / Марія Косовська // Нація і держава. – 2005. – № 8 (22 – 28 лют.). – С. 6.

Презентація кн. «Пісня моя»

421. МИХАЙЛЕНКО Р. Столичні гості вклонилися пам'яті визначного правника з Городища / Раїса Михайленко // Наше слово. – 2005. – 2 квіт. – С. 2.

Участь М. Ткача у святкуванні ювілею О. Кістяківського.

422. КУШНІРЕНКО М. Духовний спадок Данила Мороза: [презентація кн. «Неспарована пара»] / Михайло Кушніренко // Деснян. правда. – 2005. – 15 жовт. – С. 4.

423. ЛИТВИН М. Довга дорога додому / Марія Литвин // Слово Просвіти. – 2005. – № 40(жовт.). – С. 8.

Презентація кн. Д. Мороза «Неспарована пара», яку упоряд. М. Ткач та Н. Данилевська.

424. СОЛОМКО А. Повернення із забуття / Анатолій Соломко // Дем. Україна. – 2005. – 2 листоп. – С. 9; Наше слово. – 2005. – 17 груд. – С. 10.

Відгук на кн. Д. Мороза «Неспарована пара», яку упоряд. М. Ткач та Н. Данилевська.

425. ПОВЕРНУТЕ ім'я // Отчий поріг. – 2005. – № 11. – С. 3.

Презентація кн. Д. Мороза «Неспарована пара», яку упоряд. М. Ткач та Н. Данилевська.

426. СОЛОМКО А. Неспарована пара / Анатолій Соломко // Шлях перемоги. – 2005. – 30 листоп. – С. 11; Слово Просвіти. – 2005. – № 48 (Груд.). – С. 10.

Презентація кн. Д. Мороза «Неспарована пара», яку упоряд. М. Ткач та Н. Данилевська.

427. МАГУЛА В. Київські письменники у Мені / Валерій Магула // Наше слово. – 2005. – 19 листоп. – С. 6; Сіверщина. – 2005. – 25 листоп. – С. 11.

Презентація кн. Д. Мороза «Неспарована пара», яку упоряд. М. Ткач та Н. Данилевська.

428. РУТКОВСЬКА О. Забутий і воскреслий або філософія серця Данила Мороза / Ольга Рутковська // Культура і життя. – 2005. – 30 листоп. – С. 6 – 7.

429. ЛИСТ О. Т. Гончара до Миколи Ткача // Качкан В. Хай святиться ім'я твоє / Володимир Качкан. – Івано-Франківськ, 2006. – Т. 8. – С. 93, 475, 476, 495.

430. СОЛОМКО А. Повернення з небуття / Анатолій Соломко // Літ. Чернігів. – 2006. – № 1. – С. 186 – 188.

Презентація кн. Д. Мороза «Неспарована пара», яку упоряд. М. Ткач та Н. Данилевська.

431. ПЕРШИЙ в Україні і світі / інтерв'ю з М. Ткачем [про «Словник Слова о полку Ігоревім»] вів М. Шудря // Літ. Чернігів. – 2006. – № 2. – С. 154 – 157.

432. НОВЕ прочитання славетного твору [«Словник Слова о полку Ігоревім»] / інтерв'ю з М. Ткачем вів М. Шудря // Уряд. кур'єр. – 2006. – 18 трав. – С. 16.

433. РУТКОВСЬКА О. Приворотне чар-зілля української етнології / Ольга Рутковська // Культура і життя. – 2006. – 28 черв. – С. 3.

Про етнолог. дослідження М. Ткача.

434. САПОН В. Повернення Данила Мороза / Володимир Сапон // Деснян. правда. – 2006. – 21 верес. – С. 13.

435. СВЯТКУВАННЯ на рідній землі: про відзначення 165-річниці від дня народження Д. Мороза // Отчий поріг. – 2006. – № 10 (жовт.). – С. 5.

436. ТКАЧ М. Щоб зберегти українськість / бесіду з письменником вела Таїсія Соловійова // Літ. Україна. – 2007. – 29 берез. – С. 8.

437. МИКОЛАЄНКО В. «Остромирова Євангелія» українською абеткою / Володимир Миколаєнко // Деснян. правда. – 2007. – 3 квіт. – С. 4.

438. ТКАЧ О. Дослідник «Слова о полку Ігоревім» / Олександра Ткач // За українську Україну (Київ). – 2007. – 18 черв. – С. 9.

439. БУШАК С. Подвиг дослідника / Станіслав Бушак // Літ. Україна. – 2007. – 19 лип. – С. 7.

440. ЗМАК Р. Премії [ім. М. Коцюбинського] вручено // Гарт. – 2007. – 21 верес. – С. 3.

Серед лауреатів – М. Ткач.

441. МЕЛЬНИК О. Відповідників «Слову» немає / Ольга Мельник / Укр. газ. плюс. – 2007. – 25 жовт. – С. 6.

442. ПОВІДОМЛЕННЯ про присудження [обласної] премії імені М. М. Коцюбинського // Отчий поріг. – 2007. – № 10 (жовт.). – С. 1; Літ. Україна. – 2007. – 25 жовт. – С. 2.

443. ГУЛЬКО Л. Буквиці, що пронизують віки / Лідія Гулько // Укр. газета плюс. – 2007. – 29 листоп. – С. 7.

444. СОЛОМКО А. Повернутий із забуття / Анатолій Соломко // Уряд. кур'єр. – 2007. – 29 листоп. – С. 19.

445. ТКАЧ О. Дослідник «Слова о полку Ігоревім» / Олександра Ткач // Літ. Чернігів. – 2008. – № 2. – С. 159 – 164.

446. РУТКОВСЬКА О. Ой ти, просо-волоото... / Ольга Рутковська // Отчий поріг. – 2008. – № 5. – С. 8;

Культура і життя. – 2008. – 7 трав.; Літ. Україна. – 2008. – 19 черв. – С. 2.

Про кн. «Ой ти, просо-волото: українські народні пісні в записах Надії Данилевської та Миколи Ткача».

447. НА ВАШУ книжкову полицю: Ой ти, просо-волото: українські народні пісні у записах Надії Данилевської та Миколи Ткача. – Ніжин: Аспект-Поліграф, 2008. – 232 с.; Ткач М. Слово о полку Ігоревім: реконструкція, переклад, словник-довідник. – К.; Ірпінь: Перун, 2008. – 224 с.; Ткач М. Непочата вода: поезія. – К.: Євшан-зілля, 2008. – 272 с.; Ткач М. Міфологія: курс лекцій. – Київ; Ніжин: Аспект-Поліграф, 2008. – 280 с.

448. ЧИРЧИК Г. «Непочата вода» Миколи Ткача: [презентація поет. зб.] / Ганна Чирчик // Літ. Чернігів. – 2008. – № 3. – С. 182 – 186; Отчий поріг. – 2008. – № 9 (верес.). – С. 6; Літ. Україна. – 2008. – 18 груд. – С. 4.

449. ДАНИЛЕВСЬКА Н. Лірник Аврам Гребень з Березного / Надія Данилевська // Отчий поріг. – 2008. – № 12. – С. 4.

Спільна поїздка на могилу А. Гребеня з нагоди ювілею.

450. ШЛАПАК Б. Сироїд Микола Ткач розповідає / Борис Шлапак // Шлапак Б. Мандри імпресаріо: роман-хроніка. – К., 2009. – С. 260.

451. ЧЕПУРНИЙ В. Акурайку / Василь Чепурний. – Чернігів: Сіверщина, 2009. – 191 с.

С. 3: Микола Ткач.

452. ЯСЕНЧУК О. І приголубить і... ніс роз'юшить / Олександр Ясенчук // Сіверщина. – 2009. – 9 черв.

Участь М. Ткача у ярмарку в Мені.

453. ЯСЕНЧУК О. І приголубить слава / Олександр Ясенчук // Отчий поріг. – 2009. – № 6. – С. 15; фото.

Участь М. Ткача в конкурсі «Міс чарівність» у м. Мена.

454. ШУЛКІН Д. Було б чудово, якби кожна українська родина мала власний родовід / Дмитро Шулкін // Освіта України (Київ). – 2009. – 18 верес. – С. 2.

455. КОЩЕНКО О. Сила рідного кореня / Олена Кощенко // Сіл. вісті. – 2009. – 17 верес. – С. 3.

456. РЕКТОР КНУКіМ: «Каждая украинская семья должна знать свою родословную» // Сегодня (Київ). – 2009. – 16 сент. – С. 17.

Презентація родоводу М. Поплавського, який досліджував М. Ткач.

457. СМЕТАНСКАЯ О. Михаил Поплавский: «Таких интеллигентов, как мой дед, и в селе было немного: всегда при шляпе, с галстуком» / Ольга Сметанская // Факты (Київ). – 2009. – 16 сент. – С. 12.

Презентація родоводу М. Поплавського, який досліджував М. Ткач.

458. САПЕЛЯК С. Просто і талановито / Степан Сапеляк // Літ. Україна. – 2009. – 15 жовт. – С. 7.

Відгук на кн. М. Ткача «Непочата вода».

459. КАРПЕНКО Ю. Плюси і мінуси письменницького мовознавства: версії / Юрій Карпенко // Літ. Україна. – 2009. – 22 жовт. – С. 8.

460. ШИРАЙ Р. Брати Ткачі презентували свої книги / Руслан Ширай // Деснян. правда. – 2009. – 27 жовт. – С. 8.

461. ШУЛЬГА П. На пульсі часу: нарис / Петро Шульга. – К., 2010. – 128 с.

С. 86 – 87: Микола Ткач.

462. ЧЕПУРНИЙ В. Ярмарок [у Мені] / Василь Чепурний // Сіверщина. – 2010. – 27 трав. – С. 2.

463. СТУДЬОНОВА Л. Роздуми над книгою Василя Чепурного «Акурайку» / Літ. Чернігів. – 2010. – № 1. – С. 163 – 171.

С. 163: Микола Ткач.

464. ЯСЕНЧУК О. Менське земляцтво у Данилівці / Олександр Ясенчук // Отчий поріг. – 2010. – № 12. – С. 4.

465. ЛАУРЕАТИ Чернігівської обласної премії імені Михайла Коцюбинського (1992-2011): біограф. довід. – Чернігів: Десна Поліграф, 2011. – 112 с.; іл.

С. 79: Микола Ткач.

466. ПОКЛАД Н. У всесвіті Івана Гончара / Наталка Поклад. – К. : Духовна вісь, 2011. – 112 с.

С. 35: Микола Ткач.

467. САПОН В. Дещо із щоденника / Володимир Сапон. – Чернігів: Лозовий В. М., 2011. – 127 с.

С. 63: Микола Ткач.

468. ТКАЧ М. Роби за звичаєм / інтерв'ю з письменником вела Ганна Земко // Слово жінки. – 2011. – № 1. – С. 42.

469. БУКАТИЙ М. «Чумарочка рябесенька» / Микола Букатий // Літ. Україна. – 2011. – 7 квіт. – С. 16.

Презентація зб. укр. нар. пісень у записах Н. Данилевської та М. Ткача.

470. НА ВАШУ книжкову полицю: Чумарочка-рябесенька: українські народні пісні у записах Надії Данилевської та Миколи Ткача. – Ніжин : Аспект-Поліграф, 2011. – 224 с.

471. СТАСЕНКО С. «Лицар честі і краси» / Станіслав Стасенко // Літ. Україна. – 2011. – 8 груд. – С. 3.

Участь М. Ткача у презентації кн. спогадів про Миколу Вороного.

472. СЕМЕНЯК-ШТАНГЕЙ В. Ця книжка дихає Україною / Валентина Семеняк-Штангей // Наша віра. – 2011. – № 12. – С. 11.

Презентація кн. «Перетик».

473. БАЛАБКО О. Родовід колядок і щедрівок / Олександр Балабко // Вісті. – 2012. – 5 січ. – С. 12 – 13.

474. СЛАВНИЙ син землі Чернігівської: до 70-річчя Миколи Ткача / розмову вів Віталій Матяш // Літ. Україна. – 2012. – 12 січ. – С. 12.

475. МАТЯШ В. Літописець землі Чернігівської / Віталій Матяш // Отчий поріг. – 2012. – № 1 (січ.). – С. 14.

476. МИКОЛІ Ткачу – 70! // Літ. Чернігів. – 2012. – № 1. – С. 3.

477. СЕМЕНЯК-ШТАНГЕЙ В. Ця книжка дихає Батьківщиною / Валентина Семеняк-Штангей // Слово Просвіти. – 2012. – № 8 (Лют.). – С. 11.

Презентація кн. «Перетик».

478. НА ВАШУ книжкову полицю: Микола Ткач. Вино з тюльпанів // Літ. Чернігів. – 2012. – № 2. – С. 192.

479. РУСИЧ Л. Презентація поезії / Леонід Русич // Отчий поріг. – 2012. – № 7 (лип.). – С. 8.

Презентація поет. кн. М. Ткача «Вино з тюльпанів».

480. ВАЛЬКОВА В. Любов вертає до життя / Вікторія Валькова // Слово Просвіти. – 2012. – № 29 (лип.) – С. 13.

Презентація поет. кн. М. Ткача «Вино з тюльпанів».

481. ЧИРЧИК Г. Симфонія української душі: презентації / Ганна Чирчик // Літ. Україна. – 2012. – 9 серп. – С. 5.

Презентація поет. кн. М. Ткача «Вино з тюльпанів».

482. ЧИРЧИК Г. Українська душа в українському світі: презентації [поет. кн. М. Ткача «Вино з тюльпанів»] / Ганна Чирчик // Літ. Чернігів. – 2012. – № 3. – С. 91 – 97.

483. САПОН В. Два ювілеї на Сіверянській землі / Володимир Сапон // Літ. Україна. – 2012. – 1 жовт. – С. 6.

484. ЧЕПУРНИЙ В. Гречаники з салом / Василь Чепурний // Сіверщина. – 2012. – 11 листоп. – С. 1.

Ювілеї братів Ткачів у Мені.

485. ФОТОФАКТ / Фото Сергія Павленка // Голос України (Київ). – 2012. – 14 листоп. – С. 16.

Вшанування у Менській ЦРБ ювілярів, братів-земляків із с. Сахнівка Миколи та Михайла Ткачів.

486. ТЕРЕЩЕНКО В. В гостях – як удома / Валентина Терещенко // Літ. Чернігів. – 2012. – № 4. – С. 190 – 193; Отчий поріг. – 2012. – № 12 (груд.). – С. 7.

487. ТЕРЕЩЕНКО В. Не хлібом єдиним / Валентина Терещенко // Отчий поріг. – 2013. – № 2 (лют.). – С. 14.

Ювілеї братів Ткачів.

488. ТКАЧЕНКО В. Плекати переклад // Укр. літ. газ. – 2013. – 22 берез. – С. 7.

Микола Ткач – перекладач.

489. КНИЖКОВА ятка: Микола Ткач. Криниця: наукові розвідки, дослідження, статті, роздуми. – К.: Логос, 2012 // Літ. Україна. – 2013. – 28 берез. – С. 14.

490. У БІЛОРУСЬКОМУ журналі опубліковані переклади творів сучасних українських письменників // Укр. літ. газ. – 2013. – 19 квіт. – С. 2.

Згадка про участь у їх презентації Миколи Ткача.

491. КНИЖКОВА ятка: Микола Ткач. Калинове намисто: оповідання. – К.: НАККіМ, 2012 // Літ. Україна. – 2013. – 2 трав. – С. 18.

492. САПОН В. Клечальні дні Миколи Ткача / Володимир Сапон [Електронний ресурс] // Хвиля Десни: погляд із Чернігова. – 2013. – 27 трав. – Режим доступу: <http://www.hvilya.com/> – Заголовок з екрану.

493. БУЛАНОВА Н. «Козак Мамай» у сучасному образотворчому мистецтві / Наталія Буланова // Слово Просвіти. – 2013. – № 22 (черв.) – С. 14 – 15.

Автор публікації використовує цитату Миколи Ткача.

494. КИРЯН Н. Прапороносець української пісні / Надія Кирян // Слово Просвіти. – 2013. – № 23 (черв.) – С. 5.

Згадка про Миколу Ткача на відзначенні ювілею Л. І. Ященка.

495. БУКАТИЙ М. На вістинах у Миколи Ткача / Микола Букатий // Отчий поріг. – 2013. – № 7 (лип.). – С. 3.

Про презентацію книги «У володіннях Волоса».

496. БУКАТИЙ М. Поезія у володіннях Волоса: літ. процес / Микола Букатий // Літ. Україна. – 2013. – 15 серп. – С. 13.

В Національному музеї літератури України презентована нова поет. кн. «У володіннях Волоса» М. Ткача.

497. ТЕРЕЩЕНКО В. У Мені люди небуденні / Валентина Терещенко // Отчий поріг. – 2013. – № 8 (серп.). – С. 11.

Про поїздку в Мену та передачу краєзнавчому музею матеріалів про родину Кістяківських.

498. СЛАБОШПИЦЬКИЙ М. «Ярославів Вал» – кандидат у мільйонери / Михайло Слабошпицький // Літ. Україна. – 2013. – 12 верес. – С. 4.

Згадка про книгу «Вино з тюльпанів».

ДОПОМІЖНІ ПОКАЖЧИКИ

Іменний покажчик

А

Аврахов Г. Г. 144,145

Ананьєв О. 213

Андрусак І. 6

Астахова В. А. 371

Б

Балабко О. 473

Баталкіна В. І. 213

Боян 227,309,384,386,
387,388,396

Букатий М. 469,495,
496

Буланова Н. 493

Бурлай І. 213

Бурлай О. 213

Бушак С. 439

В

Валькова В. 480

Велес 230

Вербицький-Антиох М. А.
217

Вернацький О. 205

Вечоренко П. 386

Воїнов С. 358

Войтович В. 167,342,415

Володимир, князь 230,231,
336

Вороний М. 471

Г

Глембоцька А. 384

Глембоцький В. 390

Гоголь М. 215

Голота Л. 185

Гончар І. 171,172,466

Гончар О. Т. 148,195,429

Горlach Л. 179

Гребень А. 449

Гулько Л. 443

Гуменюк Ф. 364

Д

Дажбог 225,230,334

Данилевська Н. О. 5,9,
11,87,102,120,125,127,
130,140,143,152,171,172,
180,223 – 361,362,363,365,
366,378 – 380,383,389,407,
411,417,419,423 – 427,430,
446,447,449,469

Данилейко В. 131

Данилюк Ю. В. 214

Даценко Л. 397

Дзюба С. 387

Дмитренко М. К. 72, 229

Дмитренко Г. К. 72

Довгий О. 168,367

І

Іван, Купала 270,275

Іваницький А. І. 355

Іваннікова Л. 364

Ігор, князь 122,208,227,
228,238,246,254,259,309,
325,358,392,398,418,431,
432,445,447

Іларіон, митрополит 233

Ілля В.177,202

Ісус, Христос 135,162,
276,319,413

З

Залеський Б. 215

Зворський С. 392

Земко Г. 468

Змак Р. 440

Є

Єсипенко Д. М. 8

К

Каганець І. 413

Калібаба Д. П. 3,408

Карпенко В. 240

Карпенко Ю. 197,459

Катерина, цариця 176

Качкан В. 429

Кирилюк Ф. М. 237

Кирян Н. 494

Кістяківський О. Ф. 161,
188,189,337,338

Ковалівська В. 388

Коваль В. К. 373

Коваль Р. 201,218

Коломієць В. Р. 398

Кононенко П. П. 84

Корбач І. М. 94,168,176,
183,209,229

Косовська М. 420

Костянтинович Д. 121

Кот Г. 374

Коцюбинський М. М. 440,
442,465

Кочур Г. 219 – 221

Кочур М. 221

Кощенко О. 455

Кугутяк М. 207

Куєвда В. Т. 193

Кушніренко М. 422

Л

Ладимиров В. 225

Лебідь П. 406

Литвин Марія 10,423

Литвин Микола 141а

Лузан В. 77

Любецкая А. И. 371

Ляшенко М. А. 86

М

Магула В. 427

Мазепа І. 179

Майба Л. 229

Малкович І. 151

Мамай, козак 335,
339,493

Матвієнко Н. 171,172

Матяш В. 475

Мельник О. 441

Миколаєнко В. 437

Миколай, святий 81,226,
305,383

Мироненко А. 96

Михайленко Р. 404,409,
410,414,421
Михайлишин В. 86
Мірошниченко М. 380
Міщенко К. 87
Моргун Т. 381
Мороз Д. К. 121,137 – 139,
154,178,212,294,363,419,
422 – 428,430,434,435

Н
Назаренко М. 230
Недоля Д. 121
Неживий О. І. 76,378
Несен І. 232

О
Овдієнко Л. 118
Олекса, теплий 320
Олійник О. 2
Орлик, отаман 201

П
Павленко С. 485
Павловська В. П. 372,
373,395
Панченко Ю. 230
Пархоменко П. М. 7,159,
232
Пилипенко Н. В. 252,253
Підгорбунський М. А. 348
Підпала Н. 205
Підпалий А. В. 205
Підпалий В. О. 205
Плачинда С. 415

Поклад Н. 466
Полотай М. П. 216
Пономаренко В. Я. 214
Поплавський М. М. 241,
248,456,457

Р
Ремболович І. 218
Реп'ях С. 1,108
Римська О. 375
Русич Л. 479
Рутковська О. 411,428,
433,446

С
Сапеляк С. Є. 366,458
Сапон В. 1,13,116,200,
434,467,483,492
Семеняк-Штангей В. 472,
477
Сердюк П. О. 407
Сидоренко О. 192
Сидоренко О. О. 186
Скуратівський В. 143
Слабошпицький М. 498
Сметанская О. 457
Соловійова Т. 436
Соломко А. 182,229,232,
400,419,424,426,430,444
Соляник В. С. 408
Стасенко С. 471
Шешко Ф. 128
Студьонова Л. 463

Т
Талалай Л. 170
Терещенко В. 486,487,497
Тичина П. Г. 108,111
Ткач А. 105
Ткач Мих. 402,460,
483 – 485,487
Ткач О. 438,445
Ткаченко В. 488
Трубай В. 187
Тютюнник Г. 76

У
Ульяненко О. 211
Утченко В. Д. 378

Ф
Федорчук Н. 377

Ц
Цветкова Л. И. 371

Ч
Чепурко Б. 81,152
Чепурний В. 451,462,
463,484
Чирчик Г. 448,481,482
Чорногуз Я. 153
Чугайстер 225

Ш
Шевченко Т. Г. 262
Шерстюк В. 401
Ширай Р. 460
Шкляр В. 198,199
Шлапак Б. 450
Шльончик О. 262

Шудря М. А. 153,169,
186,233,246,403,431,432
Шудря Є. 204,206
Шулкін Д. 454
Шульга П. 392,461
Шумейко В. 43

Щ
Щербакова Л. 396
Щур В. І. 211

Ю
Юрій, святий 301
Ющенко В. 86

Я
Яремчук А. 382
Ярмоленко М. Н. 174
Ясенчук О. 452,453,464
Ященко Л. І. 87,150,494

ЗМІСТ

ЛІТЕРАТУРНІ ТВОРИ МИКОЛИ ТКАЧА.....	8
Окремі видання творів: поезія та проза.....	8
Публікації в збірниках та періодиці: поезія та проза.....	10
ПУБЛІЦИСТИКА ТА ЛІТЕРАТУРНА КРИТИКА МИКОЛИ ТКАЧА.....	19
НАУКОВІ ПРАЦІ, КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ, ЕТНОЛОГІЧНІ РОЗВІДКИ МИКОЛИ ТКАЧА.....	34
Окремі видання.....	34
Етнологічні розвідки в збірниках та періодиці.....	38
ЛІТЕРАТУРА ПРО МИКОЛУ ТКАЧА.....	49
ДОПОМІЖНІ ПОКАЖЧИКИ.....	66
Іменний покажчик.....	66
ЗМІСТ.....	70